ORAS

Ūkanota, kiek sniego, kiek šilčiau.
Saulė teka 7:15, leidžiasi 4:49.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6188
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLII Kaina 5c Chicago 8, Ill. Trečiadienis, Sausio-Janua ry 19 d., 1955 m. Price 5c 15

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Library Center Gr.
5721 Cottage Grove Ave

KINIJOS KOMUNISTAI UŽEME CHIANGO SALĄ

VIETMINTAS NESILAIKO SUTARTIES

Sovietų ir Kinijos remiamas, ruošiasi užimti ir likusią Indokiniją, įspėja Pietų Vietnamas

WASHINGTONAS, D. C. — Antikomunistinė Pietų Vietnamo vyriausybė per savo ambasadą Washingtone įspėjo laisvąjį pasaulį apie gresiantį visos Indokinijos sukomunistinimo pavojų.

Vietminto komunistinė vyriausybė, kuriai po paliaubų konferencijos Genevoj atiteko Šiaurinis Vietnamas, nepaiso paliaubų susitarimų, o laisvasis pasaulis nieko nedaro jai sudrausti, skundžiasi P. Vietnamo vyriausybė.

6 naujos divizijos

Sovietų Sąjungai ir komunistinei Kinijai padedant, Šiauriniame Vietname po paliaubų jau suorganizuotos 4-6 naujos pėstininkų divizijos. Ir jei komunistai ir toliau šitokiu būdu laužys paliaubų susitarimus (ir kodėl ne laužyti, jei niekas nesudraudžia), ne tik likusi Indokinija (Pietų Vietnamas, Laos ir Kambodija), bet ir visos kitos laisvosios Azijos tautos atsidurs komunistų valdžioj, sakoma Pietų Vietnamo ambasados įspėjime.

Tik viena pusė laikosi

P. Vietnamo ambasada nurodo tuos pavojus, kurie kyla, kai viena pusė nuosekliai laikosi paliaubų sutarties, o kita nuosekliai ją laužo. Užteks vienų metų laiko, ir likusi laisvoji Indokinijos dalis bus sukomunistinta, tvirtinama P. Vietnamo atsišaukime.

Po to mes pamažu atsitrauksime, nes, jėgos tada bus nelygios. Kiek vėliau tas pats atsitiks Burmoj, Tailande ir t.t., sakoma Pietų Vietnamo rašte.

Kovoja prieš bėglius

Genevoj abi pusės pasižadėjo nevaržyti išvykti politiniams pabėgėliams, bet to susitarimo laikosi tik Prancūzija — Pietų Vietnamas.

Apie antikomunistų bėglių vargus Šiauriniame Vietname ambasada paduoda šiuos faktus:

1954 m. rugsėjo 26 d. — spalio 29 d. laikotarpiu Vietminto komunistų kareiviai turėjo 7 susidūrimus su pabėgėliais, norinčiais išvykti į Pietų Vietnamą. Tada 14,000 pabėgėlių buvo sulaikyta.

Be to, pabėgėliai varginami ir kitokiais būdais: neduodama jiems leidimo nusipirkti maisto, suvaromi į keltus, kur nėra ko valgyti, arba visiškai neleidžiama pasinaudoti upiniais keltais. Tėvams bėgant, komunistai pagrobia jų vaikus, ir tuo priverčia juos pasilikti. P. Vietnamo vyriausybė daro išvadą, kad "daryti sutartį su komunistais yra tik kvailių reikalas".

JAV įsijungs į WEU pasitarimus

Ryškėja nesutarimai tarp Prancūzijos ir kitų

WASHINGTONAS, D. C. — Iš valstybės departamento pranešama, kad JAV netrukus įgalios savo ambasadorių Paryžiuj Dillon prisidėti prie WEU (Vakarų Europos Unijos) konferencijos, kurioj dabar tariasi 7 valstybės.

Konferencijoj pasireiškė nesutarimai ypač tarp Prancūzijos ir Olandijos — Belgijos dėl Mendes-France siūlomo plano, kaip prižiūrėti saviškių ginklų gaminimą ir jų paskirstymą.

Prez. Figueres esąs Amerikos draugas

Komunistai jo nekenčią, kaip ir nužudyto Panamos prezidento

NEW YORKAS. — Pietų Amerikoj Kominformui vadovaujant dirba 200,000 komunistų. Jiems Panamos prezidentas Jose Remon ir Kostarikos prez. Jose Figueres yra didžiausi jų perversmų planų kenkėjai, neleidžią įsigalėti Maskvos penktajai kolonai Panamos kanalo kaimynystėj.

Šitaip rašo komentatorius Victor Riesel. Jis sieja prezidento Jose Remon nužudymą su komunistų sąmokslu. Remon pasirašė draugišką kanalo nuomos sutartį su JAV, davė leidimą įsteigti slaptą bazę Panamos džiunglėse. Prieš tai jis suvarė į pogrindį komunistų partiją ir aplaužė jai ragus.

Figueres buvo artimas Remono draugas, abu geri Jungtinių Valstybių draugai. Jei Remon būtų buvęs dar gyvas, jis, kaip Panamos prezidentas, nebūtų palikęs Kostariką vieną, įsibrovus iš Nikaraguos revoliucionieriams.

Prez. Figueres, kurį Nikaraguos diktatorius gen. Somoza vadina "komunistu", išardė Kostarikoj fašistų-komunistų koaliciją, vadovautą prez. Guardia. Laimėjęs valdžią, Figueres uždraudė komunistų partiją. Kai iš Maskvos grįžo Kostarikos komunistų vadas Eduardo Mora Valverde, Figueres policija jį suėmė už komunistinės propagandos įgabenimą. Tai buvo nuotraukos, "rodančios", amerikiečių vedamą "bakterinį karą" Korėjoj. Komunistai likviduotų Figueres kaip ir fašistai, jei tik galėtų, rašo V. Riesel.

Diktatoriaus Somozos kaltinimai prezidentui Figueres reiškią tik jo demokratišką nusistatymą ir aktingą kovą su jos priešais.

Turkai išardę arabų vienybę

Nasser šaukia Lygos posėdį

KAIRAS, Egiptas. — Pulk. Abdel Nasser, Egipto revoliucinės valdžios premieras, išsiuntinėjo kvietimus Arabų Lygos 7 valstybėms, kad jų premierai suvažiuotų sausio 22 d. į Kairą svarstyti irstančios Lygos vienybės atstatymą.

Nasser kaltina Turkiją intrygomis prieš Arabų Lygą. Turkija atsisakė dėtis į sąjungą su arabų valstybėmis ir patarė joms sueiti į draugiškesnius santykius su didžiosiomis vakarų valstybėmis.

Turkija neseniai sudarė savitarpinės pagalbos sutartį su Iraku, vienu iš 7 Arabų Lygos narių. Abdel Nasser šiame susitarime įžiūrėjo didelį pavojų Arabų Lygai. Jis prisibijo, kad ir kiti Lygos nariai nepadarytų panašių savarankiškų sprendimų, rodančių palinkimą į glaudesnį bendradarbiavimą su Vakarų bloku.

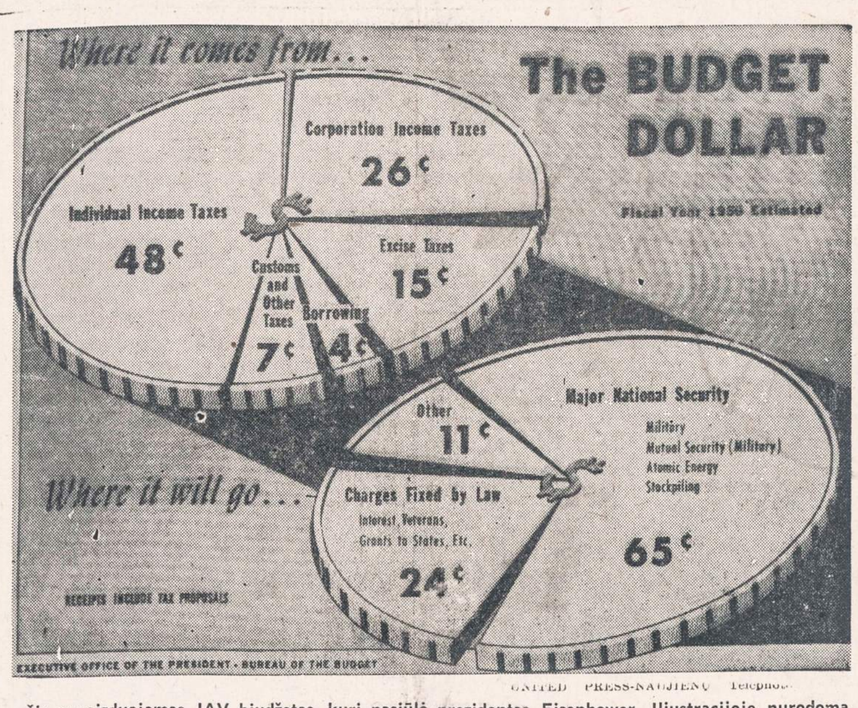

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Čia pavaizduojamas JAV biudžetas, kurį pasiūlė prezidentas Eisenhower. Iliustracijoje nurodoma, kokios sumos ir kokiems reikalams numatoma išleisti, o taip pat pajamos bei jų šaltiniai.

ĮSIBROVĖLIAI BĖGA IŠ KOSTARIKOS

4 lėktuvai, gauti iš JV, nubaidė riaušininkus

San JOSE, Kostarika. — Armijos vadovybė tvirtina, kad ji galutiniai per kelias valandas susidoros su tais įsibrovėliais, kurie buvo sukėlę maištus prieš vyriausybę keliose vietose.

Beje, Kostarikos vyriausybė šitaip optimistiškai apie 'invazijos" pabaigą skelbė ir pereitą savaitę. Paskui teko dar stipriai susikauti Santa Rosa mieste ir nukentėti nuo sukilėlių lėktuvų, ypač Liberijos — La Cruz miestuose.

"Aviacija" kaip ir likviduota

Bet šį kartą Kostarikai skelbiant artėjančią revoliucijos pabaigą, krašte pasidarė iš tikrųjų ramiau, dingus iš erdvės tiems 3-4 sukilėlių lėktuvams, kurie terorizavo Kostarikos miestus.

Vos tik JAV pristatė 4 "mustangus" ir jais išskrido Kostarikos lakūnai, sukilėlių lėktuvai išsigando. Nikaraguos prezidentas, kuris ligi šiol leido sukilėliams naudotis aerodromais, pasižadėjo to nebedaryti.

OAS pasisekimas

Kostarika gavo iš JAV tuos 4 lėktuvus sukilėlių "aviacijai" atsverti, prašant Pan-Amerikos valstybių organizacijai (OAS). Nikaraguos prezidentas Somoza grasino ir OAS ir JAV, bet pasirodė, kad šitoks žygis privertė diktatorių apsigalvoti ir susilaikyti nuo paramos Kostarikos sukilėliams.

OAS penkių narių delegacija pirmadienio vakarą atvyko iš Kostarikos į Nikaragua. Ji privertė prez. Somozą duoti įsakymą konfiskuoti sukilėlių lėktuvus, kai jie grįžo iš kautynių veiksmų Kostarikoj į savo bazę Nikaraguoj.

Nuneigia vieni kitų žinias

Pranešimai apie įvykius Kostarikai dažnai yra priešingi vieni kitiems. Taip antai, Kostarikos šaltiniai tvirtina, kad kapit. Picado, buvusio Kostarikos prezidento ir dabartinio sukilėlių šulo sūnus, žuvęs, vadovaudamas revoliucinieriams Kostarikoj. Patys sukilėliai tas žinias nuneigia.

Tikslesnių žinių galima tikėtis atstačius krašte visišką rimtį ir tvarką.

— **Oklahomos valstybės seimui** įteiktas įstatymo projektas uždrausti komunistų partijos veiklą.

Vėliausios Žinios

— JT gen. sekretorius Dag Hammarskjold, lydimas JAV ambasadoriaus Lodge, trečiadienį atvyksta į Washingtoną nupasakoti smulkiau sekretoriui Dulles savo pasitarimų eigą Peipinge.

— Gynybos sekretorius Wilson paragino Kongresą daugiau susirūpinti ekonominiu, kultūriniu ir propagandiniu "karu" prieš komunistus, nes prie tikro karo vargu būsią prieita.

— Prekybos sekr. Weecks pasisakė už globojamus muitus įvairioms Amerikos pramonės prekėms, kadangi jis, pats pramonininkas žinąs, jog be apsaugos muitų Amerika negalėtų konkuruoti su užsienio gaminiais. Prez. Eisenhoweris, priešingai, pasiūlė sušvelninti muitus, norint išplėsti prekybą su užsienio šalimis ir joms padėti ūkiškai.

— Demokratų vadai Senate ir Atstovų rūmuose priekaištauja Eisenhowerio vyriausybei dėl netesėjimo pažadų, subalansuoti federalinį biudžetą. Ir ateinančių metų biudžeto projektas suvestas su $2.5 bil. nuostolių.

— Patvirtinus žinią, kad kinų komunistai užėmė vieną iš nacionalistų valdomų salų Tachen grupėj, Jikiangšaną, JAV vyr. štabo viršininkas ir valstybės sekretorius Dulles turėjo pasitarimus su prezidentu Eisenhoweriu.

— Vyr. prokuroras paprašė Kongresą padidinti bausmes iki 20 metų kalėjimo ir $20,000 pinigais už kurstymą nuversti jėgoms priemonėmis JAV valdžią. Dabar baudžiama iki 5 metų kalėjimo ir $10,000 pinigais.

NUKRITO Į JŪRĄ LĖKTUVAS

ST. JOHNS, Newfoundlandas. — Amerikos laivyno 4 motorų lėktuvas pakeliui iš Newfoundlando į Harmono aviacijos bazę Marylande nukrito į jūrą tarp Newfoundlando ir Nova Scotia. Lėktuve buvo 13 kariškių. Jie visi nuskendo.

Youngdahl išteisino prof. O. Lattimore

Perduos bylą aukštesniam, apeliaciniam teismui

WASHINGTONAS, D. C. — Federalinis teisėjas Luther Youngdahl (buvęs respublikonų gubernatorius Minnesotoj) antrą kartą išteisino profesorių Owen Lattimore, kaltinamą, kad jis davė klaidingus parodymus Senato komitetui.

1951-1952 metais Senato komitetas, vadovaujamas McCarran (dem., Nev., dabar jau mirusio) ilgai kvotė Lattimore, buvusį valstybės departamento patarėją Tolimųjų Rytų politikos klausimais.

Prof. Lattimore tada aiškinęs, kad revoliucija Kinijoj yra tik žemės reformos šalininkų sukilimas ir kad Amerikai nėsa tų reformatorių ko vengti. Profesoriui buvo prikišta, kad jis šitokiais patarimais dirbęs už komunistų siekius.

Tyrinėjimų išvadoj komitetas pasiūlė Teisingumo departamentui iškelti Lattimorei klaidingos priesaikos bylą, kad jis melavęs, nuneigdamas savo ėjimą pagal komunistų partijos liniją.

Teisėjas Youngrahl tuos kaltinimus atmetė. Teisingumo departamentas ruošiasi bylą perduoti apeliaciniam teismui.

Pasikėsinimas prieš JT vadą

Korėjietis puolė revolveriu

SEOUL, Korėja. — Kai Jungtinių Tautų 8-tos armijos vadas gen. Maxwell Taylor posėdžiavo su P. Korėjos armijos štabo viršininku gen. Chung, į pasitarimų kambarį įsiveržė fanatiškas korėjietis, kariškis, ir puolė Taylor revolveriu.

Korėjietis buvo nuginkluotas, nespėjus jam paleisti šūvį. Kaip spėjama, korėjietis nepakenčia gen. Taylor, kam JT armija neina vaduoti Šiaurinės Korėjos.

— **Milijonierius Myron Taylor,** buvęs prez. Roosevelto ambasadorius prie Vatikano, paaukojo savo metodistų bažnyčiai $1 mil. Kiek anksčiau Rockefelleris paskyrė protestantų bažnyčiai $20 mil.

Į JIKIANGŠANĄ IŠSIKĖLĖ 3,000 KARIŲ, PADEDANT AVIACIJAI

Ruošiantis invazijai į Formozą, Peipingas nori patirti, ką darys JAV karo laivynas

TAIPEH, Formoza. — Tautinė Kinijos vyriausybė pripažino, kad komunistų kariuomenei pasisekė išsikelti į nedidelę, bet strategiškai svarbią salą Jikiangšan.

Sala yra apie 200 mylių į šiaurę nuo Formozos, prie pat Tachen salyno, kurio įtvirtinimus dabar galės komunistai bombarduoti iš artilerijos pabūklų užimtojoj saloj.

Pirma puolė 60 bombonešių

Puolimą pirmiausia pradėjo lėktuvais. Viršum Jikiangšano salos pasirodė 60 komunistų bombonešių, lydymų stiprios naikintojų apsaugos (daugiausia sovietų gamybos MIG lėktuvų).

Lėktuvai sunaikino nacionalistų įsitvirtinimus ir ginklų sandėlius. Po to priartėjo kėlimosi laivai, ir, dengiant jūrų artilerijai, iš laivų išsikėlė apie 3,000 komunistų kareivių. Jiems buvo nesunku nugalėti keleriopai mažesnę salos įgulą.

Karinis, politinis bandymas

Šiuo savo žygiu komunistai išbandė karines ir politines galimybes. Jie pirmą kartą atgijusiame pilietiniame kare parodė suderintą aviacijos, laivyno ir jūrų šaulių (marinų) veiklą ir pamatė, kad jų jėgos yra tiek išaugusios, kad gali pradėti salų "laisvinimą" Kinijos pakraščiuose.

Kartu tai buvo ir politinis bandymas, norint patirti, ką darys tokiu atveju Amerika, kurios laivynas patruliuoja Formozos vandenyse.

Dulles: Sala nereikšminga

WASHINGTONE valstybės sekretorius John Foster Dulles per pasikalbėjimą su spaudos korespondentais palietė ir Jikiangšano salos kritimą ir paaiškino, kad Amerikos požiūriu salos strateginė reikšmė yra maža.

Korespondentų tvirtinimu iš Formozos, užimtos salos reikšmė esanti gana svarbi Tachen salų puolimui. Jikiangšano sala yra tik 12 mylių nui priešakinių Tacheno salų, į kurias jau seniai taiko komunistai. Bet JAV laivynas vargu pajudės ir Tachen salas užėmus. JAV yra pasiryžusios ginti tik pačią Formozą ir gretimąsias Pescadores salas.

Peipinge rėkia: Vaduokim Formozą

Propaganda dirba invazijai

PEIPINGAS, Kinija. — Prancūzų žurnalistas Francis Lara savo pranešime iš komunistų Kinijos sostinės sako, kad puolimas ir užėmimas nacionalistų valdytos Jikiangšano salos buvo pramatomas komunistų propagandoj.

Sprendžiant iš propagandinių staugimų Peipingo gatvėse, atrodą, kad ir invazija į Formozą vieną dieną vietoj propagandos pavirsianti tikrove. Kinų komunistų vadai paprastai nežadą to, ko nemaną daryti. O apie Formozos "išlaisvinimą" kalbos, šauksmai Peipinge nuolat stiprėją.

Jankiai užplaukė ant japonų laivo

Nuskendo penki žvejai

TOKIJAS. — Amerikos karinių transportų laivas "Gen. Patrick" užplaukė ant japonų žvejų škūnos ir perlaužė pusiau.

Nelaimės metu žuvo 1 žvejys, kiti 4 dingo vandeny. Du, sunkiai sužeisti žvejai buvo amerikiečių išgelbėti ir nugabenti į krantą.

Nelaimė įvyko prieš pakraščių salų, esant tirštam rūkui.

Kalinių maištas

Pagrobė penkis sargus

BOSTONAS. — 50 kalinių pagrobė Charlestowno kalėjime 5 kalėjimo sargus. Kol tai patyrė kalėjimo administracija, praėjo keletą valandų. Vienam pagrobtajam sargui pavyko paskambinti telefonu į raštinę. Budintis išgirdo per telefoną riaušininkų įspėjimą: "Padėk telefoną, jei nori gyventi".

Po to buvo šauktasi pagalbos į miesto ir valstybės policiją.

NUTEISĖ MAIŠTININKUS

FT. BRAGG, N. C. — Armijos teismas nuteisė 6 eilinius kareivius po 7 metus sunkiųjų darbų kalėjimo už "maištavimą" kariuomenėj.

Puskarininkiui (seržantui) reikalaujant eiti dirbti, šie atsisakė tai daryti. Iššaukus budintį karininką, kareiviai liko ir tolaiu stovyniuoją. Reikėjo pašaukti karo policiją ir juos suimti.

PORA IŠTYLĖJO 8 METUS

CHICAGA, Ill. — Benjamin Micele, 46 metų, ir jo žmona Eleanore, 44 m., ištylėjo savo tarpe 8 metus. Jiedu prabilo tik teisme, prašydami skyrybų ir ginčydamiesi dėl mokesčių. Jiedu gyveno viename bute, bet, jei ko reikėdavo paklausti, parašydavo tai raštu.

— **Vakarų Vokietijoj patvino** Reino ir Mozelio upės, nuo potvynių žuvo 11 žmonių. Dideliai potvyniai ištiko ir kitas Vakarų Europos šalis. Iš viso ten jau žuvo 17 žmonių.

Prasidėjo atominės taikos konferencija

Atvyko ir SSSR mokslininkas

NEW YORKAS. — Pirmadienį Jungtinėse Tautose prasidėjo pasitarimai sušaukti pirmąją tarptautinę atominių mokslininkų konferencija, kaip kad buvo siūloma Eisenhowerio atominės taikos plane.

Į konferenciją atvyko ir sovietų mokslininkas Skobeltsyn. Nutarta konferenciją sušaukti Šveicarijoj rugpiūčio 8 d.

Sovietai kartu skelbia, kad jie aprūpinsią atominėmis žiniomis ir medžiagomis komunistines valstybes, kaip Rytų Vokietiją, Čekoslovakiją, Lenkiją ir Kiniją. Kiek anksčiau jie paskelbė, jog bendradarbiausią atominėj srity ir per Jungtines Tautas, kur buvo priimtas Eisenhowerio pasiūlymas, išdėstytas 1953 m. gruodžio mėn. JT susirinkime.

Jus ir Jūsų Draugai Maloniai Kviečiami atsilankyti į

BLACK CAT TAVERNOS

DIDINGĄ ATIDARYMĄ

4601 SO. PAULINA STREET Phone: YArds 7-7176

Penktadienį, šeštadienį ir Sekmadienį,

sausio 21-mą, 22-rą, 23-čią, 1955

M. AMBROZAITIS ir A. PUNDYS, Sav.

PUIKŪS VYNAI IR LIKERIAI

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.

Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.00.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

AL. PETKUS — F. STUPUR

Televizijų ir Radio Taisymas

EKSPERTŲ PATARNAVIMAS VISŲ IŠDIRBYSČIŲ

Šaukite: PR 6-2229

2500 West 69th Street

Moving Moving

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.

J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

10 PATARIMU

1. NEPRALEISK visų uždirbtų pinigų.
2. ATSKIRK tam tikrą dalį padėti į Taupomąją Sąskaitą.
3. NESLĖPK pinigų namuose.
4. PRIE PIRMOS PROGOS ATIDARYK pas mus Taupomąją Sąskaitą.
5. NELAUK, kol daug sutaupysi. Mes priimame ir mažomis sumomis.
6. NEIEŠKOK didelų nuošimčių ar bonų, nes gali apsivilti.
7. DĖK savo santaupas į apdraustas Taupymo ir Skolinimo Bendroves.
8. PASIRINK LIETUVIŠKĄ TAUPYMO bendrovę, kuri tau geriausia patinka.
9. NEKREIPK daug dėmesio į pagyrų puodus.
10. VISUOMET ATMINK

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS

Telefonas: HAymarket 1-2028

Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro.
Automobilistams tuščias lotas šalimais.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248

(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & Co.

INSURANCE

REAL ESTATE

4004 S. ARCHER AVE.

CHICAGO 32, ILL.

LAfayette 3-6300

ARCHER CURRENCY EXCHANGE

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

"LABAI ĮDOMI" SKAUTŲ STOVYKLA

BET MOTINOS SAKO: KAD DAUGIAU TOKIŲ NEBŪTŲ!

Prieš Kalėdas gavome patraukalus turinio draugininko raštą. Draugovė gruodžio 27—30 d. numatanti suruošti žiemos stovyklą Chicagos amerikiečių skautų "Kiwanis" stovyklavietėje, 97 Street ir Willow Springs Rd. Vaikas apsidžiaugė ir žada važiuoti. Pritariau ir aš. Bet kai atėjo diena, kada turiu pasirašyti formalų pasižadėjimą ir sutikimą vaiką ten leisti, įsiterpė mama. Ji sako:

— Tėvai, vaikas nelabai tenori į tą stovyklą važiuoti. Jei tu savo liežuvį prikąstum ir vaiko negundytum, jis nevažiuotų. Aš su juo kalbėdama taip įsitikinau.

Nesupratau, kodėl mama nepageidauja, kad vaikas stovyklautų. Juk laiške draugininkas sako, kad skautai ten bus mokomi patyrimo laipsnius įsigyti, gamtos pažinimo, lietuviškų dainų ir žaidimų. Be to būsianti proga išgarsinti lietuvių skautų vardą amerikiečių skautų tarpe. Patalpos esančios šildomos ir su visais patogumais. Tvarka ir drausmė būsianti griežtai palaikoma. Tai kodėl neleisti vaikui sveikai ir naudingai laiką praleisti?

Bet mama vistiek laikosi savo nuomonės ir aiškina:

— Tik pagalvok, tėvai, ką jie veiks tokiais ilgais žiemos vakarais? Taip anksti sutemsta. Juk tai ne vasarą, kai gali lauke prie laužo sėdėti, dainuoti...

— Barakę, — sakau, — skautybės mokysis...

— E, toks jau ten bus jų mokslas. Nujaučiu, jog ten nebus gerai. Užtektų mūsų vaikui ir vasaros stovyklos...

— Tegul jau bus taip, kaip motina nori, — pamaniau. Ir, kai vaikas pasirodė mūsų kambary, be jokių sunkumų sutarėm, jog jis nevažiuos.

Rūkymas ir kortavimas stovykloj

Stovyklavimas įvyko. Praėjo ir Naujųjų Metų šventės. Parūpo, kaip ten skautams sekėsi. Mat, vis dar neramus buvau, gal, sakau, bereikalo mūsiškis namuose liko. Nuvažiavau pas bičiulius pasiteirauti, jų berniukas stovyklavo. Pirmas klausimas ir buvo:

— Kaip vaikui patiko stovykla?

— Puikiausiai!—ironiškai šypsodama atsakė bičiulė ir toliau pasakoja, — bet laimingi esate, kad savo vaiko neišleidote. Parvažiavo labai pavargęs, išalkęs ir labai murzinas, ne tik rūbai, bet ir kūnas. Tačiau visą laiką kartojo: "Mama, kaip ten labai įdomu buvo!". Pirmą sykį gyvenime aš savo vaiką tokį murziną mačiau, — su nusistebėjimu pasakojo ji, — o jis taip pavargęs buvo, kad net bemaudomas ėmė snausti... Supratau, kad kažkas ten negera buvo. Kai vaikas išsimiegojo, — tęsia pasakojimą motina, — pradėjau jį klausinėti. Pasirodo, stovykloje pagrindinės pramogos ir mokslai buvo rūkymas ir kortavimas. Mūsiškis (apie 15 m. amžiaus) surūkęs 30 cigarečių per tas 4 dienas. Kaimynų vaikas 40 cigarečių... Kas savų cigarečių neatsivežė, tas iš draugų galėjęs pirkti už dešimtuką...

— Kaip tai, — nustebęs klausiu, — Juk buvo rašyta, kad stovyklos vadovybę sudarys skautai vyčiai. Jie, kaip juos pažįstame iš viešų prakalbų ir kitokių pasirodymų, yra rimti vyrai ir geri skautai, tai kaip jie dabar galėjo jauniesiems skautams leisti neskautiškai elgtis?

— Ot, visa bėda ir yra, kad jokio ten vyčio, jokio vado ar vadeivos stovykloje nebuvo. Vyriausias vadovas buvo draugininkas — jaunuolis, kuriam dar toloka iki 20 metų. Tai skautai ten ir darė, ką prasimanė, ką norėjo. Kortavimas ėjo per naktis. Mūsų vaikas sakosi, vieną naktį jau po vėlaus pusiaunakčio atsigulęs, po kiek laiko pabudęs ir vis dar girdėjęs kortavimą. Kai kurių skautų kortų mene išsitreniravimu vaikas taip susižavėjęs, kad net pabrėžė: "Mama, kaip vienas skautas gerai lošia... Jis ir mūsų tėvelį 'subytintų'!".

Švara ir maistas

— Na, bet palauk, mieloji, — klausinėju toliau, — kodėl jis murzinas grįžo?

— Labai paprastai. Kai jokių viršininkų, jokios drausmės ir tvarkos nebuvo, tai prisikortavę, prisidūkę, krisdavo į lovą nenusirengę. Dieną, po naktinių vakarojimų, ilgai miegodavo. Atsikėlę, nė nesiprausę, vėl pradėdavo tos savo "įdomiosios" stovyklos gyvenimą. Prausimuisi vandens trūkę, nes jį reikėję iš toliau atsinešti, o nešėjų nebuvę... Per visas keturias dienas kai kurie skautai tik vieną sykį viršutinius drabužius tenusirengę. Ir tai buvęs nepaprastas nuotykis, kai lauke visi drabužiai peršlapę ir prie pečiaus reikėję apatinius išsidžiovinti...

— O kaip jie maitinosi? Kas virė valgyti? — teiravausi.

— Kas virs! Nebuvo kam. Nusivežė keletą svarų šviežios mėsos, bet kai paskutinę dieną ten kai kurie tėvai nuvyko, rado tą mėsą nenaudotą ir jau blogu kvapu pakvipusią. Išmesti reikėjo. Maitinęsi iš "kenukų", kartais kiaušinių išsivirdavę, ar šiaip ką šalto užkąsdavę, pieno užgerdavę. Tvarkingo maisto gaminimo nebuvę; be tvarkos valgė, tad ir parvažiavo peralkęs...

Motinai baigiant tą pasakoti, bičiulis, vaiko tėvas, su nusiminimu pridėjo:

— Nuo rūkymo ir nuo kortavimo įpročių vaikus namuose saugojom, o atidavus į organizacijos globą, toji jiems visą tą pateikė. Už tą mes dar primokėjom 7 dolerius grynais ir apie 30 dolerių kainavo specialūs žiemos stovyklai reikalingi rūbai ir kiti reikmenys.

Motina dar pabrėžtinai padejavo:

— Blogiausia, kad mūsų vaikas, iki šiol nebuvęs rūkorius, sakosi per stovyklavimo dienas išmokęs užsitraukti, kaip tikras pypkius... Sakosi, kad dabar jau vis norįs parūkyti...

Mušė bugnus per naktį

Nesmagu buvo klausyti šiuos tėvų priekaištus skautų organizacijai. Stengiaus dar klausinėti, gal nevien tik išdykavo, gal ką ir naudingo atliko, gal buvo kokia, kad ir trumpa, rimtesnė programa.

— Taip, — sako motina pasakotoja, — sakosi turėję vieną naktinį pratimą po krūmus, kur vienas veidą susidraskęs. Gi svarbiausias programos punktas — "bugnų naktis", iš gruodžio 30 d. į 31. Tai buvusi paskutinė stovykloj naktis ir labai jau triukšminga: tikrai kalėdinės nuotaikos.

Dabar bažnyčiose yra giedama kalėdinė giesmė: "Muškim bugnus, trimituokim! Dievui garbę atiduokim!". Stovyklos, kaip ir kiti vadai, taip ir joks dvasios vadas neaplankęs nė karto. Niekas jų neparagino poteriauti. Tad, atrodo, skautukai patys susiprato, kad reikia ir Dievo garbei padaryti gerą darbelį — bugnus pamušti... Ir kas ką paėmęs: keptuvę, puodą, lėkštę, blėkinę ar kitokį kitą tarškalą — skambinę, bugniję su ryksmu iki rytmečio pusiau penktos valandos. O kai dieną vieni tėvai apie pusiau dešimtos valandos atsitiktinai užklydo į stovyklą, jie radę stovyklautojus dar lovose, lyg negyvus, po tokios bugnavimo pramogos. Tada jau buvęs laikas vaikams važiuoti namo. Tačiau tie tėvai pamatę, jog niekas nesirūpina, nieko nepadaryta tų jaunuolių pargabenimui, nors informacijose buvo tėvams garantuota, jog vaikai bus parvežti.

Tie, atsitiktinai užklydusieji tėvai, pamatę netvarką, ėmėsi suorganizuoti stovyklautojų parvežimą.

(Bus daugiau)

Kapinių sklypų savininkų susirinkimas

Šių metų sausio 30 dieną, sekmadienį, 1:00 val. po pietų, Lietuvių Auditorijos, 3133 S. Halsted Street, Chicago, Ill., didžiojoje salėje įvyks **Lietuvių Tautinių Kapinių** sklypų (lotų) savininkų metinis susirinkimas. Jame bus renkami 5 trustisai, bus informuojama apie praeitų metų kapinių tvarkymo reikalus ir aptarti planai ateinantiems metams.

Visi sklypų savininkai kviečiami atvykti į susirinkimą.

Kiekvienam savininkui išsiųstas atvirukas, pranešąs apie susirinkimą. Šiomis dienomis laiškanešys atvirukus turės atnešti. Ateinant į susirinkimą, prašome atsinešti atvirukus. Jei kuris atviruko negautų, tai prašome laiku pranešti naują savo adresą.

Lietuvių Tautinės Kapinės,
Juozas Balčiūnas, Pirmininkas,
Antanas Narbutas, Sekretorius

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

Dariaus-Girėno vieneto 271 American Legion susirinkimas bus trečiadienį, sausio 19 d., 7:30 val. vak. Legiono salėje, 4416 So. Western Ave. Pirmininkaus Mrs. Ona Parker. Po susirinkimo bus Jane Foster virėjos mokykla, įvairių valgių demonstracija; bus galima gauti ir dovanų. Komisija Mrs. Helene Ambrose ir Mrs. Helen Skriskus kviečia nares atsilankyti ir atsivesti savo draugių. Po susirinkimo bus užkandžių. —M. K.

Chicagos Lietuvių Draugijos Ciceros skyriaus susirinkimas bus ketvirtad., sausio 20 d., 7:30 val. vak., Skadausko svetainėje, 1500 So. 49th Ave. Visi nariai kviečiami atsilankyti. —KPD.

Humboldt Parko Lietuvių Politinis Klubas turės savo metinį susirinkimą šiandien, trečiadienį, sausio 19 dieną, 8 val. vak., 3600 W. North Ave. Kviečia visus dalyvauti. —Valdyba.

Žemaičių Kultūros Klubo metinis susirinkimas įvyks trečiadienį, sausio 19 d., Hollywood Inn svetainėje, 2417 West 43rd St., 7:30 val. vak. Nariai prašomi dalyvauti.

Nellie Wilcop, nut. rašt.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina—$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

6 METŲ MIRTIES SUKAKTIS

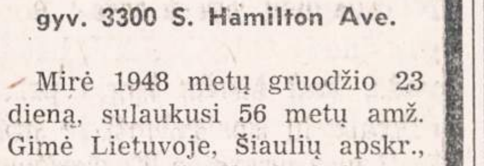

ONA BALSIENĖ

gyv. 3300 S. Hamilton Ave.

Mirė 1948 metų gruodžio 23 dieną, sulaukusi 56 metų amž. Gimė Lietuvoje, Šiaulių apskr., Joniškio valsč., Skarių kaime.

Palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Paliko nuliūdę: vyras Antanas, 2 sūnūs: Frank ir Anton; duktė Anna Kaminskis, sesers 2 sūnūs ir duktė: Joe, Stanley ir Anna; sesers duktė Akvilė Ančiūtė ir kiti giminės.

Mūsų brangi žmonelė ir motinėlė, mes taves negalime pamiršti. Tu mūsų širdyse palikai gilias žaizdas. Prisimindami tavo atminčiai atnašaujam šventas Mišias už tavo sielą ketvirtadienį, sausio 20 dieną, 7 val. ryte Šv. Jurgio bažnyčioje, 33rd ir ir Lituanica Ave. Kviečiame gimines ir draugus pasimelsti už jos sielą.

Mes Tavęs, Mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūna Tau lengva ši žemelė.

Nuliūdę lieka:

Vyras, Sūnūs, Duktė ir Giminės.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS

Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.

3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams

GĖLININKAS

4180 ARCHER AVENUE

Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

GĖLĖS VISOMS PROGOMS

2443 W. 63 ST.

Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Trys Koplyčios

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE

MAŽEIKA & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.

6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601

Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

1410 South 50th Avenue

CICERO, ILL.

TELEFONAI:

GRovehill 6-2345-6 TOwnhall 3-2109

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

1605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas LAfayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

NEW YORKO NAUJIENOS

Rašo Vladas Barčiauskas

PLAČIAU PAMINĖTAS KLAIPĖDOS IŠSILAISVINIMAS

Sausio 14 d. Brooklyno Atsimainymo parapijos salėje plačiau paminėtas trisdešimt antrasis Klaipėdos krašto išsilaisvinimo metas. Paminėjimą ruošė Mažosios Lietuvos bičiulių draugija. Jį atidarė Jonas Valaitis, ilgus metus gyvenęs ir mokytojavęs Klaipėdoje. Pažymėjęs 1923 m. Klaipėdos sukilimo reikšmę, Valaitis priminė, kad Klaipėdos kapinėse yra kapas trijų sukilėlių. Prie to kapo yra paminklas iš akmens, kuris skyrė sieną tarp Maž. ir Didž. Lietuvos.

Susirinkusieji žuvusius sukilėlius tinkamai pagerbė. Minėjimui vadovavo kun. P. Dagys.

Pirmiausia ilgesnę kalbą pasakė Laisvosios Europos Lietuvos skyriaus pirmininkas Vaclovas Sidzikauskas. Peržvelgęs Klaipėdos krašto ir visos Prūsijos ir prūsų istoriją, kalbėtojas daugiau sustojo ties paskutiniaisiais keliolikos metų įvykiais Maž. Lietuvoje. Hitleris karą kaip tik pradėjo ten, kur prieš 500 metų vokiečių stūmimosi į rytus buvo sulaikytas. Istorija pasikartojo. Šiandien Prūsijos žemės suskaldytos, — Prūsija visai atskirta nuo Vokietijos. Vakarinė Prūsijos dalis prijungta prie Lietuvos, o pietinėje dalyje įsteigta Kaliningrado provincija. Prūsai ir vokiečiai arba išbėgo arba išteriojami, jų vietoje apgyvendinami net kalmukai. Vokiečiai kelia balsą, bet nors ir mato tą baisią būklę, bet kalba ir apie Klaipėdos kraštą ir jį vėl savinasi. Visų lietuvių pareiga domėtis tąja svarbia problema ir budėti.

Antras kalbėtojas buvo mažlietuvis, taip pat Laisvosios Europos lietuvių skyriaus narys, Martynas Brakas. Jis plačiau apibūdino sausio 15 d. reikšmę lietuviams. Pasak Brako, lietuviai visoje savo istorijoje gerbė ir kovojo už žmonių, Lietuvos ir lietuvių giminių laisvę. Vasario 16 diena reiškia Nepriklausomybės akto paskelbimą, valios pareiškimą, garbingą pasiryžimą būti nepriklausomais. Sausio 15 d. reiškia užsimojimą ginklu tą laisvę įvykdyti, bent dalinai laimėti. Abi dienos lietuviams simbolingos — skelbimas laisvės ir siekimas laisvės.

Nagrinėdamas esamą Prūsijos būklę, pažymi, kad vokiečiai, ypatingai paskutiniuoju laiku, reiškia didelį domėjimąsi Prūsijos žemėmis, varo didelę akciją už tų žemių grąžinimą prie Vokietijos. Kartu vokiečiai skelbia, kad buvusios prūsų sienos esančios teisingiausios, nes tokios jos buvusios per 500 metų. Tačiau Brakas nurodo, kad tos sienos kaip tik ir buvo neteisingos, nes jos nesirėmė tautiniais motyvais, jos nebuvo teisingos, ką rodo ir jų šiandieninis panaikinimas.

Prūsijos žemių išdalinimas radikališkiausias, o tai ir yra įrodymas, kad 500 metų buvusios sienos buvo neteisingos. Tos sienos, jų pravedimas buvo toks neteisingas, kad lyg per vieną naktį ta siena apvirto, sugriuvo ir sugriovė Lietuvos pasienio gyvenimo tvarką.

Vienoje ar antroje Prūsijos dalyje viešpataujanti bolševikiška santvarka yra problematiškiausia. Nei ta siena, nei tas bolševikiškas režimas čia negalės įsišaknyti. Sienos, padalinimai ir santvarka ne atitinka vietos gyventojų interesams nei jų dvasiai. Toji dabarties santvarka taip lietuviams taip prūsams primesta Potsdamo susitarimų.

Neišpildytumėme būtinos pareigos, baigdamas sako Brakas, jei mes, besidžiaugdami vakarų laisve, pamirštume, iš savo sąmonės, iš širdies ir sąžinės išleistume pavergtos lietuvių tautos susijungimo laisvės mintį.

Kunigas P. Dagys ragino daugiau domėtis tąja svarbia mūsų tautai problema — Lietuvos pajūriu, Klaipėdos kraštu ir bendrai visa Prūsija. Vokiečiai Vokietijoje leidžia laikraščius, skirtus Klaipėdos kraštui ir visai Prūsijai; jie kreipiasi į kiekvieną iš to krašto pabėgėlį, prašo paramos savo politikai, tačiau vistiek 12 tūkstančių mažlietuvių eina su mumis, su visa lietuvių tauta.

Po kalbų buv. Lietuvos operos solistė Vincė Jonuškaitė, Kepalaitei akompanuojant, dainavo Maž. Lietuvos liaudies dainas.

Minėjimas praėjo tinkamoje nuotaikoje ir sukėlė tam tikrą pasiryžimą.

Scottville, Mich.

Mirė Adomas Villis

Praėjusių metų gruodžio 25 d. eidamas 84 metus mirė Adomas Villis. Villis gyveno Fountain, Mich. Vieną dieną ėjo pas Andriulius nusipirkti sūrio. Beeidamas paslydo ir parvirto. Tuo būdu susilaužė nugaros kaulą. Buvo rastas ant kelio begulintis ir nuvežtas į ligoninę.

Villis buvo labai geras amatininkas — stalius. Jis perėjo visas apylinkės lietuvių gyvenamas vietoves, bemeistraudamas ir gerus darbus bevykdydamas. Jis buvo gerai žinomas vestpulmoniečiams. Priklausė taip pat Chicagos Lietuvių Draugijai.

Paskutiniais metais Villis buvo išėjęs į pensiją. Kadangi buvo susitaupęs keletą šimtinių, tai draugai jį palaidojo labai gražiai. Daugiausia pasidarbavo ponia Kaupas, W. Stakėnas ir K. Glamžas, besirūpindami laidotuvėmis. Wm. Phillips pasakė laidotuvių kalbą koplyčioje ir kapinėse.

A. Villis yra labai daug gero padaręs lietuvių ūkininkams. Bet kai kas iš jų net laidotuvėse nebuvo. Lai būna a. a. Villiui lengva Amerikos žemelė.

N. Metų sutikimas

Buvo surengtas bendras Naujųjų Metų sutikimas. Susirinko gražus žmonių būrelis. Moterys iš krepšių ištraukė visokių skanumynų. Ant stalo atsirado užkandžiai ir pyragai. Tik valgyk ir gerk. Apie 12 val. kilo Naujųjų Metų pasitikimo valiavimai. Gėrėm ir valgėm iki valios ir visi gražiai palydėjom senuosius metus. Bet sulaukėm ir naujųjų. Tegul jie visiems būna laimingi.

Senelis

Rockford, Ill.

Liet. Kultūros Draugijos veikla

Šie metai duoda daug vilčių, kad Rockfordo lietuvių veikla vyks sklandžiai. Lietuvių Kultūros Draugijos susirinkimas buvo gausus. Jį atidarė senasis pirmininkas Jonas Baranauskas. Mirusios narės Marijos Jovaišienės atminimui pagerbti jis paprašė susirinkusius atsistoti. Marija Jovaišienė daug metų priklausė draugijai.

Po pranešimų pareigas perėmė naujoji valdyba: naujasis pirmininkas Kazimieras Makauskas ir naujoji iždo globėja ponia L. Naujonis. Vėliau įvairios komisijos pateikė savo pranešimus. Draugijos narių vaikučių kalėdinio raporto nebuvo. Pranešimas apie įvykusį "bazarą" parodė, kad jis draugijai davė gražaus pelno. Plytų platinimo komisijos vardu kalbėjo J. Bacevičius. Jis pranešė, kad už gražią Roperio krosnį bei už spaudos darbą jau užmokėta. Dabar lieka išparduoti plytas. Pati komisija dar praplėsta ir papildyta. Nutarta tą brangią dovaną, krosnį, pateikti laimėjimui balandžio 17 d.

Naujųjų Metų pobūvis davė daug pelno, nors būta didelių išlaidų. Naujuosiuose sumanymuose iškelta mintis, kad būtų surengta visų Liet. Kult. Draugijos skyrių bendra gegužinė. Draugija šakojasi į moterų, vyrų sporto ir meno mėgėjų ratelio skyrius. Tas sumanymas bus apsvarstytas atskirų skyrių susirinkimuose ir prieitos išvados bus praneštos draugijai. Praėjusiais metais skyriai rengė savo atskiras gegužines. Finansiniu atžvilgiu tos gegužinės buvo pavykusios. Senasis namas parduotas ir draugijai juo nereiks daugiau rūpintis.

Susirinkimas vyko sklandžiai. Buvo surinkta daug narių mokesčių. Vienu metu prie mokesčių rinkėjų stalo kilo nesusipratimas. Mat vienas mokėtojas pareikalavo iš iždo globėjų grąžos iš $10.00. Buvo suskaičiuoti pinigai ir pasirodė, kad tų $10.00 nėra. Reikalavimas grąžos buvo nepagrįstas.

Susirinkimas baigėsi padėkos pareiškimu senajam pirmininkui už jo 5 metų darbą. Naujasis pirmininkas Kaz. Makauskas gražiai kalba lietuviškai. Tad lietuvių kalbą vartojo ir kiti čia augę lietuviai. Tatai labai patiko seniesiems lietuviams. Lietuvių organizacijose tinka vartoti lietuvių kalbą.

"Pabaigtuvės" jau čia pat

Meno mėgėjų ratelis ir jo mokytojas muz. Linevičius smarkiai dirba. Repeticijos vyksta beveik kiekvieną vakarą. Mat siekiama, kad "Pabaigtuvių" spektaklis gerai pavyktų.

Choristai jau išmoko daug dainų. Šokikai taip pat dirba, repetuoja. Vaidintojai — čigonė, "vengrai" — daktarai, bernas ir kiti, — atrodo, žiūrovų nenuvils. Talkininkauja svečiai iš Chicagos žada taip pat laiku atvykti, kad galėtų dalyvauti generalinėje repeticijoje.

Taigi, ateinantį sekmadienį, sausio 23 d., Rockfordo scenoje matysime "Pabaigtuves". Parašydamas "Pabaigtuves" J. Kruminas įamžino sunkiai dirbančio lietuvių jaunimo pasilinksminimus ir papročius. Šiame spektakly savo mintimis mes galėsime persikelti į Lietuvos laukus. Žiūrovai, kurie augo Lietuvoje, prisimins savo linksmas dienas, įvairius darbus ir talkas. Lauktina, kad nė vienas neliktų nematęs šio spektaklio. Visi galės prisijuokti iki ašarų. Tikimės daug svečių ir iš kitų miestų.

Žvalgas

"Naujienose" pasiskelbęs — visus biznyje nustelbia.

Detroit, Mich.

Lietuvių Studentų Santaros Seminaras

Sausio 23 d., sekmadienį, 6 val. vak. buv. Lietuvių Salėje (pirmas aukštas) įvyks Lietuvių Studentų Santaros seminaro trečia paskaita, kurią skaitys Dr. Julius Kaupas. Paskaitos tema: Paskutinės tendencijos lietuvių poezijoje. Po paskaitos seks diskusijos.

Dr. Julius Kaupas yra parašęs hofmanišką fantaziją "Dr. Kripštukas Pragare", už kurią 1948 metais jam suteikta Raudonojo Kryžiaus literatūros premija. Prelegentas daug rašo spaudoje literatūriniais klausimais ir ypač apie paskutinius įvykius lietuvių literatūroje.

Visuomenė ir studentai maloniai kviečiami atsilankyti. —D

Los Angeles, Cal.

Kaip užsisakyti "Naujienas"

Gerbiamieji Los Angeles lietuviai, man yra malonu jums patarnauti. Jeigu kas nori užsisakyti "Naujienas", tai nežiūrint to, kur jis begyventų, arti, ar toli, tegul kreipiasi pas mane, 405 So. Sadler Ave., phone RA 3-8054.

Adomas ir Stella Sokai, 1827 No. Maripoza Ave., Hollywood 27, Cal., čia jau gyvena ilgiau, negu 2 metai. Jie yra labai patenkinti Californijos klimatu. Jie yra nuolatiniai "Naujienų" skaitytojai. Sveikindami visus su Naujaisiais Metais, jie atsinaujino "Naujienų" prenumeratą.

John ir Ona Macenai, 967 4th Ave., L. A., taip pat atnaujino "Naujienų" prenumeratą. Jie yra visada gerai nusiteikę, visų mėgiami ir turi daug draugų. Nusipirko gerokai apleistą namą, bet per metus laiko viską jame perdirbo. Dabar tas namas atrodo, kaip puikiausia rezidencija. Visą darbą atliko patys šeštadieniais ir sekmadieniais.

Mr. ir Mrs. Peter Vesel, 566 Iris St., Red Wood City, Calif., yra čikagiečiai. Jie labai norėtų susipažinti su vietos lietuviais, jeigu jų yra apylinkėje. Vieniems jiems gyventi labai nuobodu. Būkite malonūs aplankyti juos minėtu adresu.

Paulius Jasikonis, 1816 South Hobart Blvd., grįžo iš tarnybos Vokietijoje. Tenai išbuvo 2 metus. Tėvai buvo labai patenkinti ir turėjo linksmas Kalėdas. Povilas sako, kad jam tarnyboje viskas gerai sekėsi. Buvo priskirtas prie braižymo.

Šiuo metu pas mus yra lietaus sezonas. Visi kalnai sužaliavo. Gamta atgijo, visur gražu.

K. G. Urnežis

Skaitykite "N-nas"

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

TV APARATAI
RADIJO SU FM
Hi Fi FONOGRAFAI
GERIAUSIOS KOKYBĖS!
PRIEINAMA KAINA
DAINA TELEVISION
sales - service
3130 SO. HALSTED — DA 6-6887

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

DR. CHAS. M. LIESTENFELTZ
CHIROPRACTIC
PHYSICIAN
618 Broadway
GARY, INDIANA

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

PALMIŠKOS UOGOS

Palmiškos Džiovintos Uogos yra geros dėl tų, kurie turi užsisenėjusius šalčius galvoje, erzinančius skaudėjimus kvėpavimo kanaluose, kaip tai nosyje, ausyse ar gerklėje. Palmiškos Uogos yra labai maistingos ir turėtų būti geros dėl tų, kurie turi silpnus ir neveiklius lytiškus Organus. Ir tos Uogos yra viso kūno stiprintojos ir pagerintojos. Svaras Uogų yra $2.00, bet jeigu norite per COD, tai $2.25.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Wake Up! Look Up! Sign Up!
Join the
GROUND OBSERVER CORPS
CALL CIVIL DEFENSE

BUDRIKO PRIEŠINVENTORINIS METINIS IŠPARDAVIMAS
Ant žaislų, lempų, kėdžių, parlor setų, radio aparatų, jewelry, laikrodėlių, deimantų, šaldytuvų, skalbiamų ir prosinamų mašinų, dulkių valytuvų, įvairių namams baldų.
SUTAUPO IKI 60 PROCENTŲ
Lempos ant stalo po ..... $1.95 ir aukščiau
Didelės mieros karpetai po ..... $1.00 ir aukščiau
9 x 12 karpetai po ..... $20.00 ir aukščiau
Minkštos kėdės po ..... $19.00 ir aukščiau
2 šmotų parlor setai po ..... $98.00 ir aukščiau
3 šmotų miegamo kambario setai po ..... $98.00 ir aukščiau

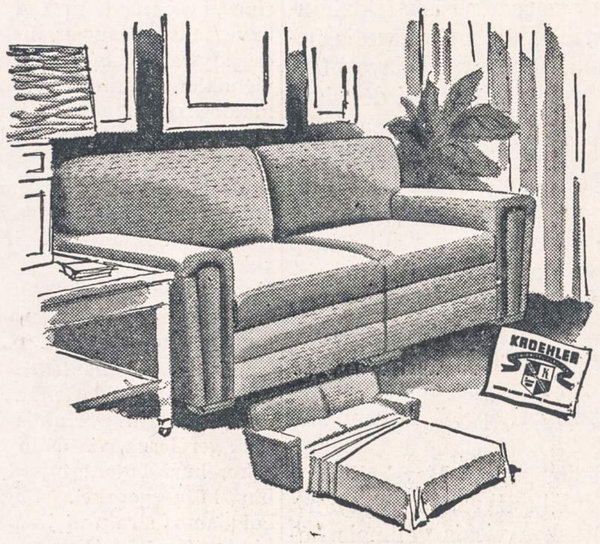

Frigidaire ar General Electric šaldytuvai po $144.00 ir aukš.
Frizeriai, šaldytuvai po $98.00

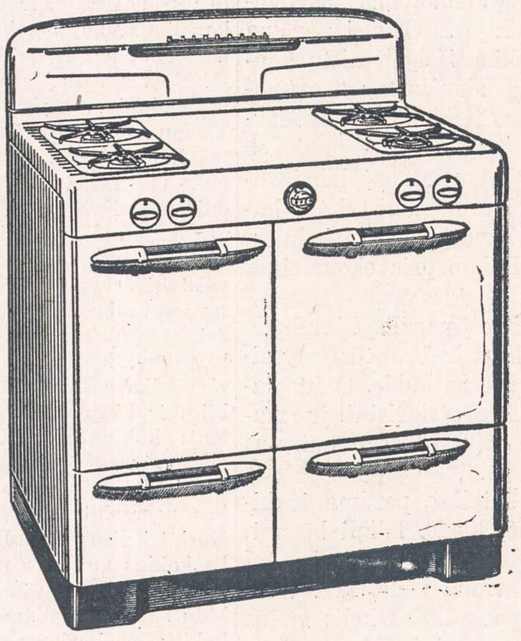

Maytag ar Gen. Electric skalbiamos mašinos, $89.00 ir aukš.
Hoover Tank dulkių valytuvai po $48.00
Rašomos mašinėlės po ..... $39.00 ir aukščiau
Siuvamos mašinos po ..... $49.00 ir aukščiau
5 šmotų valgomo kambario staleliai ir kėdės $39.00
Geriausi Gas Range pečiai po $99.00
Springsiniai matracai po $19.00
Mažos radijos po $14.00
Elektrikiniai phonografai po $18.00
Elektrikiniai blanketai po $17.00
Vilnoniai blanketai, didelės mieros, po $5.95
Didelės mieros vilnų kaldros po $5.95
LENGVI IŠMOKĖJIMAI.
JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 South Halsted Street
Telefonas: CAlumet 5-7237

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų
$19.95 ir brangesnių.
IŠPARDAVIMAS
Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

TAUPYKITE
Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj
TURTAS - - - - - - - $53,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $4,000,000.00
JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager
ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valondos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.
CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Tmis mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Marshallo Plano Pasėkos

Po karo Europos valstybių ekonominė būklė buvo labai pašlijusi. Į karo sūkurį buvo vienokiu ar kitokiu būdu įtrauktos beveik visos valstybės. Vienos tų valstybių aktyviai dalyvavo kare, o kitos buvo okupuotos ir okupantų niokojamos. Nieko tad stebėtino, kad karui pasibaigus beveik visoje Europoje pasireiškė ekonominė krizė. Nekalbant jau apie paprasčiausių reikmenų trūkumą, gyventojai neturėjo net pakankamai maisto.

Pramonė daugely kraštų buvo sužlugdyta. Daugiausia, žinoma, nukentėjo Vokietija, kurios didesnieji miestai buvo griuvėsiais paversti. Skaudžiai nukentėjo ir jos fabrikai, kurie nuolat buvo bombonešių puolami. Net ir po karo vokiečių fabrikai nebuvo palikti ramybėje: jie buvo išmontuojami ir išvežami. Vokiečių fabrikų išmontavimu ypačiai pasižymėjo rusai, kurie iš rytų Berlyno išsivežė net 67 nuošimčius mašinų iš fabrikų!

Tuo būdu buvo vykdomas liūdno atminimo Morgenthau planas, kuris siekėsi Vokietiją paversti žemės ūkio kraštu. Tas planas grindžiamas tuo, kad Vokietija aprims ir daugiau nebesudarys pavojaus pasauliui, kai neturės pajėgios pramonės, be kurios militarizmo įsigalėjimas yra neįmanomas.

Tačiau toks samprotavimas pasirodė visiškai klaidingas. Nors Vokietija buvo sutriuškinta, bet pasaulis nesusilaukė ramybės: vokiečių militarizmą pavadavo Maskvos imperializmas, kuris pasiryžo pasinaudoti dėl siautusio karo kilusia suirute. Ji grobė, kas galima buvo pagrobti be didesnio pasipriešinimo. Ir juo tolyn, juo ji darėsi įžūlesnė ir drąsesnė. Kai po pavergimo visos eilės valstybių be didelių ceremonijų buvo įvykdytas perversmas Čekoslovakijoje, kuri buvo laikoma "tiltu" tarp Vakarų ir Rytų, visiems pasidarė aišku, jog Maskva nepaliaus tiesusi nagus ir toliau į Vakarus, jei nebus tinkamai pasipriešinta.

Tada tai ir gimė Marshallo planas, kurio vyriausias tikslas buvo sustiprinti Vakarų Europos demokratines valstybes, kad jos galėtų atsispirti prieš komunizmo grėsmę.

Šiandien nėra mažiausios abejonės, kad Marshallo planas padėjo Vakarų Europai sulaikyti raudonąjį tvaną. Aišku taip pat ir tai, kodėl Maskva visais galimais būdais priešinosi, kad tas planas nebūtų vykdomas.

Maskvos ekspansijai buvo suduotas itin skaudus smūgis, kai jo inspiruojamiems ir apginkluotiems "partizanams" nepasisekė pagrobti Graikijos. Gavusi paramą iš JAV, Graikijos valdžia sutriuškino iš komunistų kontroliuojamų kaimyninių valstybių siunčiamus "partizanus". O toji pagalba kaip tik buvo teikiama pagal Marshallo planą.

Prancūzija ir Italija buvo atsidūrusios ant labai slidaus kelio. Visai mažai betruko, kad komunistai ten būtų įsigalėję. Net į valdžią jie jau buvo įsigavę, o jų kurstomi streikai tik dar labiau prisidėjo prie ekonominės suirutės padidinimo.

Tuo kritišku momentu ir vėl atėjo į pagalbą Marshallo planas, kuris suteikė progos Italijos ir Prancūzijos valdžioms gerinti savo kraštų ekonominę būklę. O juo labiau tie kraštai pradėjo ekonomiškai atsigriebti, juo mažesnis bebuvo pavojus, kad juose įsigalės komunizmas bei jie pasidarys Maskvos satelitais.

Pagal Marshallo planą buvo suteikta parama ir kitiems Vakarų Europos kraštams, kurie, laikui bėgant, sukūrė Europos ekonominio kooperavimo tarybą. Ir štai vėliausi tos tarybos paskelbti daviniai rodo, kad visos Vakarų Europos valstybės per paskutinius kelis metus ekonominiu požiūriu padarė nepaprastai didelę pažangą. Jų valiuta pasidarė gana pastovi. Vadinasi, po karo siautusi infliacija buvo sulaikyta. Per paskutinius dvejus metus tų valstybių aukso fondo vertė padidėjo nuo 9.3 bilijonų dolerių iki 12.3 bilijonų.

Didelė pažanga padaryta ir pramonės srity: Vakarų Europos valstybės pagamina žymiai daugiau įvairių gaminių nei prieš karą. Ypač didelę pažangą šiuo atveju padarė Vakarų Vokietija: pasak vieno žymaus ekonomisto, kiekvienas doleris, išleistas Vokietijoje pagal Marshallo planą, atnešė $20 vertės gaminių ar patarnavimo!

Žodžiu sakant, Marshallo planas, kaip sakoma, pastatė Europą ant kojų, sustiprindamas jos ekonominę būklę, tiek, kad ji jau drąsiai žiūri į ateitį.

Ir keisčiausias dalykas: kai Vakarų Europoje metai po metų ekonominė būklė gerėja ir žmonių gyvenimo lygis kyla, tai Maskvos imperijoje (pačioje Rusijoje ir jos pavergtuose kraštuose) pradeda reikštis ekonominė krizė. Pasireiškia ten net maisto produktų trūkumas. Tas trūkumas pasireiškia net tokiame krašte, kaip Vengrija, kuri prieš karą buvo savo rūšies "duonos aruodas".

Antanas Rudis kalba į Lietuvą

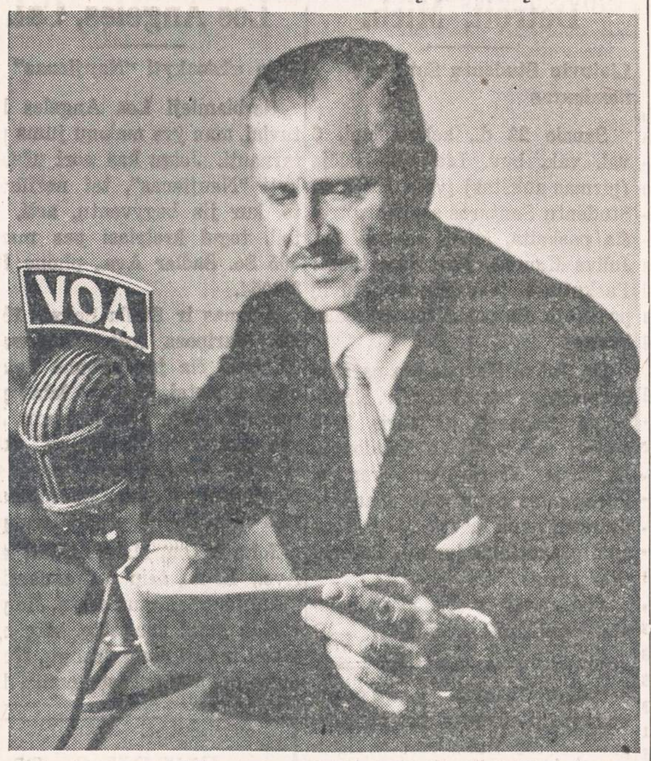

Chicagos pramonininkas Antanas Rudis lankydamasis Vokietijoje per Amerikos Balso (Voice of America) radiją pasakė kalbą į pavergtos Lietuvos gyventojus.

Kada mūsų džiaugsmas galėtų būti tikras?

"Tėviškės Žiburiuose" (1954, gruod. 16) buvo įdėtas Al. Gimanto straipsnis, pavadintas "Ar tik ne aklai džiaugiamės?" Trumpai sakant, šio straipsnio autorius stebisi, kad daug kas mūsų nesitveria džiaugsmu, kai po ilgo laukimo vėl atkuriama Vokiečių militarinė pajėga. Anot autoriaus, vokiečiai niekad nesą buvę mūsų draugais ir todėl esą klystame tikėdami, kad iš vienokios ar kitokios vokiečių malonės galįs prašvisti mūsų tautai naujas laisvės rytas. Autorius prisimena, kad ištisus šimtmečius mums grasino rusiškasis milžinas, ir esą lygiai ne mažiau kentėjome ir nuo vokiškojo siaubūno. Ir autorius pabrėžia, kad "stiprėjanti Vokietija visada sudarys mums didelį pavojų".

Ir kai Al. Gimantas ima toliau sakyti, kad tenka tarp dviejų blogybių rinktis bent kiek gerėlesnę, vis dėlto nepasako, kuri būtent tųjų blogybių būtų geresnė. Pagaliau baigdamas straipsnį jis pareiškia: "Gi mūsų džiaugsmas tik tada galėtų būti tikras ir pilnas, jei dar kurios jėgos lemtų visišką Rusijos ir Vokietijos karinį pažabojimą, bet ligi to dar labai toli ir netikra".

Kaip tas kitas jėgas autorius įsivaizduoja, to jis nepasako. Tačiau vis dėlto būdinga yra tai, kad ligi šiol, apskritai imant, mūsų lietuviškoje spaudoje nėra buvę panašaus pasipriešinimo tai minčiai, kad Vokietija taptų vėl suverenine valstybė ir galėtų tokiu būdu savo gyvenimą laisvai tvarkyti. Jei mes dabar vis keltume klausimą, kad Vokietija būtų visą laiką pažabota, tad vėl iškiltų ir kitas klausimas, būtent: kokiu tad būdu galima būtų sutvarkyti Lietuvos reikalus, kad iš visų pusių jai niekas negrasintų. Antra vertus, žiūrint į visus vokiečius kaip į kažkokius amžinus nepataisomus priešus mūsų tautai nebebūtų šiandien galima vesti bet kokius pasitarimus su vokiečiais dėl geresnės tiek mūsų, tiek jųjų ateities. Turime pirmiausia atsiminti, kad norint savo gyvenimą sutvarkyti kaip reikiant, taip pat reikia sutvarkyti ir mūsų kaimyninius santykius. O laukti kažkokios jėgos, kurios ir patys negalime įsivaizduoti, kuri galėtų pažaboti tiek Rusiją tiek Vokietiją, būtų rizikinga tuo atžvilgiu, kad toji jėga galėtų taip pat pažaboti ir pačią Lietuvą, o gal net ją visai praryti. Nereikia laukti atskrendant kažkokios jėgos, bet reikia patiems savo tarpe ugdyti visokeriopas atsparumo jėgas, norint susilaukti tų rezultatų, kurie verstų visus mūsų kaimynus su mumis skaitytis ir santarvėje gyventi.

Tenka čia pabrėžti, kad panašios baimės, dėl vokiečių ginklavimo bei stiprinimo, dažnai tenka užtikti kai kuriuose Amerikos lenkiškuose laikraščiuose, kurie visada pabrėžia senąjį vokiečių posakį "Drang nach Osten". O kai tie patys lenkai, šiandien pasistūmėję iš Lenkijos į vakarus (vadinamojoj Rytų Vokietijoje), arba turėdami polėkį, vokiškai tariant "Drang nach Westen", šiandien džiaugiasi, kad turi savo rankose vėl tuos pačius kraštus, kur esą žiloje senovėje gyvenę jų protėviai, tad tokie šių dienų reiškiniai šiek tiek pasako, jog norima mūsų Lietuvos kaimynystėje išugdyti nauja jėga, kuri turbūt irgi reikštų pretenzijų į Lietuvą. Juk neveltui visai neseniai yra pasirodęs lenkų leidinys, kur norima įrodyti, kad lietuviai esą kilę iš slavų, arba iš tų pačių senovinių lenkų, taigi ir gimininingi lietuviams prūsai, kurie jau seniai yra nutautėję, o jų žemes šiandien laiko komunistų vadovaujami lenkai, taip pat anot to paties lenkų "mokslininko", esą lenkiškos kilmės arba lenkų giminaičiai. Taigi tokiems tyrinėtojams, matyt, atrodo, kad esą būtų naturalu, jei lietuviai vėl grįžtų į tą pačią gūžtą, iš kurios esą atėję. Bet suprantamiau ir aiškiau būtų visiems, jei panašios rūšies "mokslininkai" pasiūlytų visokioms tautoms sugrįžti prie Adomo ir Jievos, ir viską taip daryti ir tą pačią kalbą vartoti, kaip kad buvo Adomo ir Jievos laikais.

A. Kelmutis

Vinco Krėvės kelionė į Maskvą vaizduojama "Pagundoje". Šį įdomų aprašymą ir V. Mykolaičio, V. Maciūno, A. Senno straipsnius apie Vinco Krėvės kūrybą, rasite knygoje — Vincas Krėvė Mickevičius. Jos kaina $1.00.

Užsakymus adresuokite:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted Street,
Chicago 8, Ill.

— Savo auka palengvink senelių sunkias tremties dienas!

Lietuvybės Išlaikymo Tarnybos Valdytojo K. Žalkausko apyskaitinis pranešimas

(VLIKo posėdyje 1954 m. gruodžio 15-17 d.d.)

1. PLB REIKALAI.

1955 m. atsiranda realios viltys, kad pavyks sušaukti PLB seimą. Tuo būdu, atrodo, kad ateinantieji metai bus paskutinieji LIT egzistencijos metai. Jeigu šios viltys vėl mūsų neapvils, tai LIT bus atlikus jai uždėtas pareigas — suorganizuoti lietuvių išeiviją į visiems bendrą PLB organizaciją. Tačiau konkrečių žygių seimui sušauki LIT dar nedarė, nes laukia JAV rinkimų į krašto tarybą. JAV LB išrinkus savo konstitucinius organus, galima bus kalbėtis dėl paties seimo su organizacijos šeimininkais, JAV LB krašto valdyba.

Kalbant apie Vyr. Valdybą, tenka pasakyti, kad ji perima nedėkingą uždavinį. Daugelyje bendruomenių šiandieną vyrauja labai nebendruomeniškos tendencijos. Pirmoje vietoje tai yra pasaulėžiūrinio prado į PLB organizaciją įnešimas, kurį seka partinė politika.

Ši mūsų yda skirstyti visuomenę pasaulėžiūriniu aspektu labai apsunkina PLB tvirtėjimą. Net blogiau. Kai kurios pradžioje veikusios beudruomenės, vėliau atsiradus pasaulėžiūriniai — partiniam skaldymuisi, net pradėjo silpnėti. Didžiausia tačiau yda yra tam tikro tautinio drausmingumo stoka. Net jeigu leisime, kad ilgainiui tokioje masinėje organizacijoje, kaip PLB, pasiskirstymas pasaulėžiūromis ir partijomis yra natūralūs dalykai, jeigu net sutiksime, kad tarp jų vykstanti rivalizacija yra neišvengiama, tai vis dėlto turime pasmerkti tuos, kurie šią rivalizaciją paverčia beatodairinine kova, visai nepaisydami jau pačios organizacijos — PLB likimo.

Nemanau, kad ilgainiui aktyvesnėse bendruomenėse nepasireikštų pasaulėžiūriniai ar net partiniai — politiniai aspektai ir būtų išvengta grupinės rivalizacijos. Dar daugiau, tam tikrais atvejais šios varžytynės gali turėti ir teigiamos įtakos, nes pagyvina visuomenės gyvenimą, viešos ir intensyvios diskusijos netik sudomina, bet ir pagilina platesnių sluogsnių žinias apie įvairių grupių tikslus ir siekimus, praplatina žinių akiratį, verčia pasitempti ne tik atskiras organizacijas, bet ir pavienius asmenis. Visa tai yra sveikintina. Tačiau viena sąlyga visur turi būti išlaikyta: visos varžytinės, rivalizacijos ar netgi kovos turi vykti PLB rėmuose, ją respektuojant, jų neliečiant. Jeigu gi kokioje nors lietuviškoje kolonijoje pasiskirstoma į dvi priešingas stovyklas, kuriose konkurentai tampa venas kito priešu, su kuriuo nepalaikoma santykiai, tai, žinoma, tokia padėtis nėra toleruotina, gi tas kovas, kurios prie tokios padėties veda, tenka laikyti nesusipratimu. Kaip valstybėje partijų kova negali vesti prie valstybės žlugimo, taip PLB rėmuose vykstančios politinių ar nepolitinių organizacijų varžytinės negali silpninti pačios PLB. Žinoma, kaikas galėtų, gal, prikišti, kad šie reikalai šioje vietoje yra dramatizuojami. Galima būtų nurodyti, kad įvykę šia prasme nesklandumai tėra lokalinio pobūdžio kivirčai. Į tai tenka pasakyti, yra tiesa, kad tuo tarpu minėto pobūdžio nesantaikos vyksta dar periferijose, tačau negalima jų bagatelizuoti. Toji nesantaikos ugnelė, kuri įsiliepsnojo vienoje vietoje, labai greitu laiku gali virsti dideliu gaisru, palaidojančiu savo liepsnose per 5 metus su dideliu pasišventimu daugelio patriotų atliktą darbą organizuojant PLB.

Būčiau tačiau tendencingas, jeigu darydamas įvairių kraštų bendruomenių apžvalgą sustočiau tik ties neigiamais reiškiniais ir tylomis praeičiau viltį stiprinančius pavyzdžius. Štai kad ir Kolumbijoje, kurios krašto valdyba net su LIT santykių bemaž nepalaiko, Bogotos apylinkė labai gražiai ir intensyviai veikia: įsteigtos savos patalpos — "Lietuvių Namai", veikia lietuviška vargo mokykla, lietuviška biblioteka ir pan. Taip pat ir kitos bendruomenės, su kuriomis iki šiol saitai buvo tik atsitiktino pobūdžio, dabar virsta nuolatiniais ryšiais. Kaipo pavyzdžius reiktų paminėti N. Zelandiją, kurios naujoji krašto valdyba aktyviai stengiasi išsimėčiusias nedideles šio krašto lietuvių kolonijas suburti į Naujosios Zelandijos Lietuvių Bendruomenę. Austrijoj naujos krašto v-bos priekyje išrinktas veiklus prel.Razminas ir stengiasi savo negausioj ir vargingoje kolonijoj neleisti užgesti lietuviškumui. Šiame sąryšyje reiktų paminėti dar ir Italijos LB, kuri neseniai yra įsiregistravusį vetos įstaigose ir greitu laiku žada išrinkti savo valdomuosius ir vykdomuosius organus,

2. KULTŪRINIŲ REIKALŲ VOKIETIJOJE PLANAS.

Iš tiesioginių LITdarbų pirmoje vietoje tenka paminėti lietuvių kultūrinių reikalų Vokietijoje planą. Šiam planui sudaryti akstiną davė URT, jog jie yra pasiryžę paremti mūsų tautiniai — kultūrines priemones Vokietijoje gyvenančių lietuvių tautiniam charakteriui išlaikyti. Atsižvelgiant į šiuos kompetetingų sluogsnių pareiškimus, LIT, pasitarusi su švietimo komisija ir suderinusi savo nuomonę su krašto valdybos nusistatymu, parengė platų planą, kuris apėmė pagrindinius mūsų kultūrinius rekalus Vokietijoje. Planas susidėjo iš dviejų dalių:

a) Bendrieji mūsų kultūriniai reikalai, kurių įvykdymui reikia ilgesnio laikotarpio,

b) skubiai vykdytinų reikalų programa ("Sofortprogramm").

a) **Bendroji dalis** apėmė šiuos skyrius: pradžios mokyklų steigimas (normalių ir vargo), švietimo inspektoriaus įstaigos išlaikymas, parama Vasario 16 d. gimnazijai, skaityklų ir bibliotekų steigimas, subsidijos knygų leidimui, stipendijos studentams, parama Baltų Institutui ir kiti smulkesni reikalai. Kadangi anksčiau minėtų vokiečių pabėgėlių ministerijos slogsnių pažadas remti mūsų tautinę veikla buvo labai bendro pobūdžio, tai šioje plano dalyje buvo patiekti mūsų turimieji daviniai, nurodant tik orientacines sumas, kurių rėmuose mes kreiptumėmės paramos.

b) **Skubiai vykdytinų reikalų programoje** buvo prašoma konkrečios paramos jau veikiančioms mūsų kultūrinėms institucijoms. Visas šis planas buvo perduotas URT, kad ji per savo kanalus išaiškintų vokiečių laikysena šio plano atžvilgiu.

3. **Knygų platinimas.**

Per paskutinį pusmetį LIT yra išplatinusi pasaulio lietuvių bibliotekoms 1.460 egz. lietuviškos literatūros.

4. **Medžiagos apie lietuvių gyvenimą surinkimas.**

Šiuo metu LIT jau yra nemažai suplaukę duomenų apie lietuvių išeivius. Tačiau jie nėra pilni. Norint betgi baigti mūsų veiklos stadiją ir pereiti prie planingo darbo, yra būtina turėti visus duomenis apie lietuvius, jų gyvenimą, organizacijas ir pan. Tai reikalinga tiek politiniai veklai, nes yra būtina žinoti kokiame krašte kuo galima remtis, tiek užsienio propagandai, tiek teikiant informacijas kraštui apie pasaulio lietuvius. Ši sistematizuota medžiaga bus naudinga eventualiai ir ateities Lietuvai. Pilnos medžiagos surinkimas yra susijęs su įvairiomis kliūtimis. Tačiau yra galima ir būtina turėti žinias kur, kokios organizacijos veikia, jų veikimo sąlygos, tikslai ir priemonės. Vienas tarp kitų PLB uždavinių yra, taip sakant, "inventarizuoti" letuvius ir jų gyvenimo sąlygas. T. y. PLB turi turėti duomenų apie atskirų lietuvių socialinę ir ekonominę padėtį, o taip pat ir organizuotų lietuvių veiklą. Šie duomenys, kaip minėta, yra reikalingi ne tik dabartinei planingai veiklai užtikrinti, bet bus naudingi eventualiai ir atsikursiančiam kraštui. Jeigu individualės žinios yra lokalinės svarbos, tai organizuotų lietuvių veiklos pagrindai tur platesnės reikšmės.

LIT per kraštų valdybas stengiasi surinkti šia prasme galimai platesnius ir preciziškesnius duomenis, juos sitematizuoti ir nuolat tikrinti, tobulinti, bei papildyti, kad kiekvienu metu, esant reikalui, būtų pilnas lietuvių gyvenimo atskiruose kraštuose vaizdas.

Ši sritis yra labai svarbi. Ateityje šia kryptimi reikėtų kiek daugiau parodyti susidomėjimo. LIT yra numačiusi, susitarus su švietimo komisija, nustatyti eilę iš įvairių lituanistikos sričių (dailiojo meno, muzikos, istorijos, literatūros etc.), kurioms būtų parengti atatinkami referatai. Jau dabar būna iš periferijų prašymų, juos ta prasme paremti, t. y. prisiųsti atskiroms organizacijoms ar mūsų institucijoms įvairiomis temomis atatinkamus referatus, nes toje vietoje, ar dėl žmonių ar atatinkamos medžiagos stokos, tokių referatų paruošimas nėra įmanomas: Tokie apžvalginiai svarbiausiais reikalais referatai galėtų kaipo pagelbinė priemonė būti didele parama atskiriems PLB veikėjams. Vietoje, išvertus jas į atatinkamas kalbas ir pritaikius prie vietos reikalavimų, galima būtų panaudoti per spaudą ar radiją ir tuo būdu paremti tinkamą mūsų kultūros propagandą net svetimųjų tarpe.

6. **LIT subsidijuojamos įstaigos.**

Baigiant dar reiktų paminėti LIT subsidijuojamas įstaigas LBT ir PLA. Nors anksčiau ir buvo VLIKo nusistatymas šias įstaigas perduoti JAV lietuviškoms institucijoms, tačiau iki šiol tai įvykdyti nepavyko. Šių dviejų institucijų veikla tačiau bet kokiam sistematingam darbui yra būtina. Jau dabar, pasklidus gandams, kad VLIKas ateityje mano šioms įstaigoms nutraukti iki šiol teiktą subsidiją, LIT yra gavusi iš visuomenės laiškų, kuriuose prašoma neleisti žlugti toms įstaigoms. Šia proga tenka pažymėti, kad kultūrinių įstaigų išlakymas VLIKui atetyje mažiau kainuos, nes atpuola Bibliografinio Archyvo Berne subsidijavimas. Kaip žinome, pereitą vasarą, Dipl. šefui lankantis Berne, spaudoje pasirodė informacijos, kad jis esąs padaręs tam tikrus patvarkymus minėtame archyve, dėl ko susidarė įspūdis, kad šią įstaigą jau savo žinion perėmė Diplomatų šefas. Jau pereitą pusmetį buvo archyvui Berne subsidija nutraukta, pavedant LIT išsiaiškinti su jos vedėju p. Geručiu dėl jo priklausomybės. Į LIT užklausimą iki šiol p. Gerutis nieko neatsakė, todėl tenka laikyti, kad spaudoje pasirodžiusios žinios yra teisingos ir šį archyvą perėmė savo žinion Diplomatų šefas. Tad šios santaupos, kurios susidaro atpuolus subsidijai Bernui, galima sunaudoti PLA ir LBT. Be to, "Knygų Lentyna" juo toliau, juo daugau įgyja prenumeratorių, todėl ir jos išlaikymas atetyje VLIKui lengvės.

Kiek liečia PLA, tai šią įstaigą turėtų atetyje perimt mūsų institucijos JAV, nes šios įstaigos ir patarnavimais galės naudotis tik š. Amerikos gyventojai. Šios įstaigos tikrasis laikytojas turėtų būti PLB. Tačiau kol bus įkurta Vyriausioji Valdyba ir kol ji finansiniai sustiprės, šią įstaigą ir toliau turės remti VLIKas. (ELTA)

J. LIUDŽIUS

APIE PUSIAUŽMOGIUS

(Polemikinis pasiaiškinimas)

Tęsinys))

Deja, negaliu. Kažkas tokio yra viduje, kas neleidžia panašiai į J. Džiugelį kalbėti į artimą. Gal tas kiek nutolusio nuo barbaro žmogaus atsakomybės jausmas, gal kas kita. Daug kam krikščionių žinoma, kad krikšto sakramentas ne visų sielose nuvalo gimtosios nuodėmės padarinius, ir kad, tarsi prieš jų valią, prasiveržią gimtoji nuodėmė ar anas protėvių animalinis palikimas. Kadaise esu parašęs tose kaikurių "Draugo" bendradarbių niekinamose "Naujienose": "būtina drąsiai ir veikliai kovoti su melu ir klaida, bei kitokio pavidalo blogiu, tačiau privalu būti tolerantingu, humanišku su kitaip įsitikinusiu ar suklydusiu". 1953 m. priminiau kun. Bruno Markaičiui S. J. dėl jo tam tikro pasisakymo Kristaus žodžius: "Jei aš netiesą sakiau, įrodyk, kad netiesa; jeigu tiesa, kam mane muši?"

Labai atsiprašau skaitytoją dėl nepildymo prievolės išbarti priešininką spaudoj. Barnis tamsina. Aš noriu, kad jis neprarastų savąjį šviesos ir meilės Dievą. Aš nesu joks žurnalistas.

Pagaliau mus stebi priaugančioji karta, mūsų šauni studentija. Kaž kuris balsas kalba mums perduoti jiems šviesią, vertingą, patraukliąją lietuvybę ir skaidrią krikščionybę, kokią turėjo mintyse apaštalas Povilas tardamas: atgaivinti žmoniją Kristaus dvasia (ar Kristaus dvasioje). Ir šiandien mūsų bendruomenėj bei spaudoj girdime tikinčiojo į Dievą žmogaus tariamą apaštalo Povilo prasmingą šūkį: "viską atstatyti Kristuje", bet be valios, be minties, be atgarsio širdy. Šis posakis tapo sudaiktintas, paverstas į darbo priemonę. Tenka apgailėti, kad kaikurie mūsų šviesuomenės priešaky stovintieji asmens rodo su krikščionybe nesuderinamus elgesio pavyzdžius ir išeivijos sąlygomis kenkia lietuvybei. Ypač tai ryšku mūsų politikos veikėjų tarpe.

5.

J. Džiugelis nuoširdžiai pasiūlė man kaip mažamokslui pasiskaityti tris knygas: 1) Beals and Hoijer. An Introduction to Anthropology, 2) F. E. Zeuner. Dating the Past, ir 3) W. E. Le Gros Clark. History of the Primates. London, 1954. Esu dėkingas jam už šį konkretų nurodymą. Viena iš didžiausių vertybių, kurios pateisina žmogaus gyvenimą, yra ugdyti ir gilinti ne tik savo, bet ir kitų sąmonę, protą, jausmus, sudaryti jam sąlygas šviestis ir padėti jam surasti kelią, tiesą ir gyvenimo būdą. Šiuo požiūriu p. J. Džiugelio pavyzdys sektinas.

Kol kas Clevelande nepavyko ma ngauti pirmosios jo nurodytos knygos. Fr. Zeunerio parašytoji knyga yra tikrai įdomi. Ten plačiai atskleidžiama priemonės ir būdai, kuriais mokslininkai nustato senumą geologinių žemės sluogsnių ir juose rastų gyvūnų kaulų ar kitų liekanų. Taip pat žemės paviršiuje įvykusių vandens ir sausumos ribų pakitėjimą, kalnų senumą, šauriniam pusrutuly įvykusių ledo laikotarpių ilgį ir tarp jų buvusių šiltų laikotarpių ilgį. Tai tikrai nuostabaus turinio knyga, verta kad jos turinys būtų bent suglaustai atpasakotas mūsų spaudoj.

Trečioji knyga — W. E. Gros Clarko apie primatus, spėlioju, bus ta pati, kuria anksčiau šiame straipsny nurodžiau. Tai bus nauja laida su kiek pakeistu pavadinimu ir papildymais naujų duomenų, kurių buvo gausiai surasta paskutiniais 15 metų. Šią knygą esu vartęs dar 1953 metais, kada kilo mintis apie protėvių palikimą.

Mano padėka J. Džiugeliui yra kiek santūri ne dėl to, kad jis buvo šiurkštus mano atžvilgiu, bet dėl to, kad tos dvi knygos ne artina, bet tolina skaitytoją nuo Dievo. Jos duoda pagrindo neigti Dievo apreiškimo teisingumą.

Prieš I pasaulinį karą šviesaus atminimo mano dėdė kunigas davė man pasiskaityti didoko formato stambią knygą vieno kunigo lenkų kalba parašytą ir užvardintą "4000 metų". Remdamasis Šv. Raštu ir istorijos duomenimis, jos autorius įrodė, kad Visagalis sukūrė pasaulį prieš 4000 ar 4004 metus prieš Kristaus gimimą. Visi įvykiai žmonijos ir pasaulio istorijoj ten buvo gražiai sutalpinti į tą 4000 metų laikotarpį. Tada buvau dar mažesnis mokslininkas, nei šiandien. Paklaustas apie tą knygą, pasakiau, kad gimnazijos kapelionas kun. M. Gustaitis mums aiškino, jog Dievo pasaulio kūrimo vieną dieną reikia suprasti kaip daugelio tūkstančių metų laikotarpį, kad gyvūnų rūšys (vabalai, šliužai, paukščiai, gyvuliai, žvėrys) betarpiai Dievo sukurti ir negali išeiti, išsivystyti iš savo rūšies ribų į kurį nors kitą gyvūną.

J. Džiugelio nurodytas mokslo autoritetas F. Zeuneris sprendžia, kad Žemės amžius yra apie 3,000,000,000 (trys bilijonai) metų, kad yra surasti patys paprasčiausieji gyviai, kurie gyvenę ne anksčiau kaip prieš 500-800 milijonus metų į praeitį, kad beuodegių bezdžionių pavidalo gyvuliai išsivystę Žemėje prieš apie 40 milijonų metų; arklys, jautis, šuo — prieš apie 20 mil., kad žmogus — prieš apie vieną milijoną metų. Knygos pabaigoj Fr. Zeuneris reiškia savo įsitikinimą, kad evoliucijos raidos įvykių be apraiškų laikas bus nustatytas tokiu pat tikslumu, kokis yra žmonijos istorijoj.

Nepasakysiu, kad šie ir kiti čionai nesuminėti jo pasisakymai lenktų skaitytoją pradėti tikėti į Dievą.

Imkim dabar W. E. Le Gros Clarko knygą. Tai didelio anglų mokslininko veikalas. Tos knygos pratarmė ir įžanga aiškiai liudija jį esant besąlyginiai įsitikinusį evoliucionistą. Minėtos knygos antrąjį poskyrį jis pradeda žodžiais: žinduolių kilmė iš šliužų-driežų (reptilijų) yra priimta visų biologų, kaip nustatytas įvykis (faktas). (19 pusl.).

Arba 275 pusl., remdamasis išnagrinėtomis iškasenomis, jis paduoda žmogaus kilmę pavidale schematiniai nubraižyto išsišakojusio medžio, kurio kamieną sudaro primatai (paprasčiausi kažką anatominiai bendro turį su žmogaus kūnu keturkojai gyvuliai), iš kurių nenutrūkstama grandine palaipsniui išsivystė tobulesnės būtybės iki žmogaus imtinai. Kitais to medžio išsišakojimais jis parodo vietą evoliucijos raidoj atrastų kitų įvairių antropoidinių gyvulių. Besidomintiems tolimąja proistore, žmogaus pirminiais pranokėjais (progenitoriais) naudinga susipažinti su šia knyga. Tenka įspėti, kad toj knygoj nieko nekalbama apie Visagalio Dievo darbus: kurimą pasaulio ir žmogaus. Nėra net suminėtas Dievo vardas. Duodama suprasti, kad Dievui nebuvo kas veikti jo paties sukurtame pasauly.

Tvirtindamas, kad žmogus išsivystė iš primatų, jis pasako, kad evoliucijos raidoj buvo tokis laikotarpis ir gyveno tokios būtybės, kurios sudarė jungiamąją grandį tarp gyvulio ir žmogaus: jau ne visai gyvuliai ir dar ne visai žmonės arba pusiau gyvuliai, pusiau žmonės (tie mano nusikaltę pusiaužmogiai).

"Draugo" bendradarbio pasiūlymas perskaityti W. E. L. G. Clarko raštus manė nustebino. Jei kuris plačiau atpasakotų mūsų spaudoj šios knygos turinį, tai iš "Draugo" bendradarbių susilauktų nei kiek nemažesnio "išgarbinimo" kaip aš, įtartas neskaitymu tos knygos. Betgi aš buvau ją skaitęs ir supratau, kad W. Clarkas yra ateistas, ateistinės evoliucijos mokslo ramstis. Ne tik kitų, bet ir jo mintis turėjau galvoj, atpasakodamas ateistinę pasaulėžiūrą. Vyksta pagal patarlę: eisi per dvarą, gausi mušt; neisi per dvarą, gausi mušt.

Atsidėkodamas taip pat norėčiau pasiūlyti pieteliui J. Džiugeliui ką nors perskaityti. Vargas man. Ką gi aš, ignorantas, galiu pasiūlyti mokslo žmogui, turinčiam drąsų protą. Nieko. Žinių ir proto turi pakankamai. Tik tas jo protas kiek į blogį pašliįęs. Širdies lyg neturėtų. Galiu tik prašyti p. J. Džiugelį pakartotinai skaityti tai, kas jam seniai žinoma — Evangeliją, dažniau ir ilgiau susimąstyti ties vienu kitu Kristaus nurodymu, kaip žmogui gyventi, bendrauti su kitais žmonėmis, kaip atgimti dvasia. Gal būtų pravartu dar kartą perskaityti ap. Povilo pirmąjį laišką korintijiečiams, kur Dievo įkvėptasis pareiškė: jei žinočiau visas paslaptis ir visokį mokslą .... o neturėčiau meilės, — aš esu niekas. Apaštalo Jokūbo laiškas padrąsino mane kreiptis į p. J. Džiugelį su tuo prašymu.

(Pabaiga)

Ruoš kaukių balių

Studentai skautai,-ės turės savo metinį kaukių balių š. m. vasario 5 d. Viking Ballroom (6855 Emerald Ave.). Pelnas skiriamas studentų skautų šalpos reikalams. ASS ir Liet. Studentų Sąjungos nariams įėjimas pusę kainos.

Už gražias ir įdomias kaukes bei kostiumus skiriamos 5 dovanos. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti. ASS Valdyba

Pirkite JAV taupymo bonus.

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS
IR AUTOMOBILIŲ TAISYMAS
5759 SOUTH WESTERN AVE. Tel.: REpublic 7-9533
TOWING SERVICE 24 VALANDOS PAROJE
Tel.: dieną nuo 6 val. iki 8 val. vakaro REpublic 7-9533
Naktį nuo 8 val. vakaro iki 6 val. ryto WAlbrook 5-3220
Shell Benzinas. Atliekami generaliniai remontai motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to visi lyginimo ir dažymo darbai.
Vakarinėj pamainoj dirba motorų specialistas DAN BOSCO.
Įmonės savininkai: A. ADOMĖNAS, V. KOZICA, V. PAALKSNIS

PASIMATYKITE SU STANLEY LITVINU
APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS
DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI
* * *
Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materiolų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET Tel. VICTORY 2-1272
STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

TELEVIZIJOS 1955 METŲ MODELIO
RCA-Victor, Admiral, Philco, Dumont, Zenith, Gen. Electric, Crosley pirksite pigiausiomis kainomis iš Budriko, su pilna garantija ir lengvais išmokėjimais. Didelė nuolaida už jūsų seną televiziją.

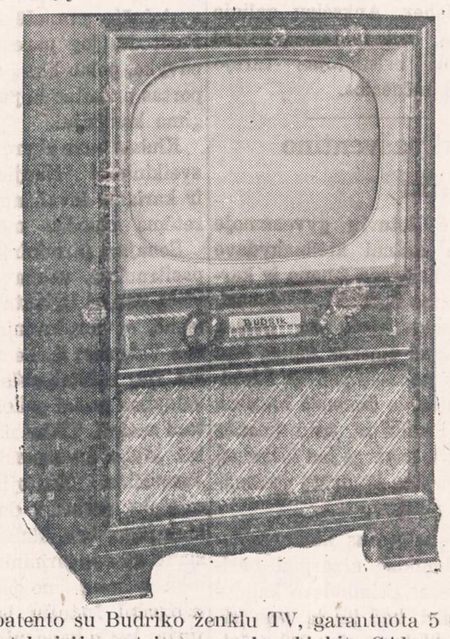

RCA patento su Budriko ženklu TV, garantuota 5 metams.
.... Dėl televizijos sutaisymo paskambinkite CAlumet 5-7237.
Už $3.00 ATEINA Į NAMUS.
JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 South Halsted Street
Atidara nedėliomis nuo 11 iki 5 val. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:30 vakare. Kitom dienom nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Radio Valanda leidžiama Budriko kas ketvirtadienio vakarą nuo 6 iki 7 val. iš Radio Stoties WHFC, 1450 kilocycles.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro
Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezidencijos telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais.
Treciad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M.
Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: Fillmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų.
Šeštadienį 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Antradieniais nuo 7 iki 9 vakaro
Šeštadieniais nuo 9 iki 12 prieš piet ir nuo 1 iki 5 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 val. ryto ir 5-8 val. vak.
Šeštad. 10-2 ir trečiad. tik nuo 10-12.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus:
nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5 ir 6-8, treč. ir šešt. tik 3-5.
Tel.: PRospect 6-8548
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 1-3 ir 6-8:30, šešt. 11-1, ir 2-4 šeštadienį 11—1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Buto telefonas: EUclid 6-2806
Ofiso telefonas: OLympic 6-0558
DR. L. PETRAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
1405 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.
Kasdien 10-12 prieš piet, 2-4 po piet, 6-9 vakaro; šeštadienį 9-1.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

Tel. ofiso CLiffside 4-2896
Res. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampas 47 & Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p.
šešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šešt. 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šetad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400.
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Spec. pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
VAL.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

Atsiprašome vidun neįžengusių

Sausio 13 dieną Marquette Hall patalpose suruošėme pobūvį savo klientams ir kaimynams. Paėmėm pačią didžiausią svetainę šioje apylinkėje. Bet atėjusių žmonių skaičius buvo toks didelis, jog nei pusė negalėjo sutilpti į vidų. Žinome, kad dideliam skaičiui teko laukti, o vėliau nusivylusiems eiti namo. Mums džiugu, kad kaimynai taip šiltai atsiliepė į mūsų kvietimą, bet nesmagu, kad nepajėgėm tinkamai visų priimti, kaip būtume norėję. Vidun negalėjusių įeiti nuoširdžiai atsiprašome.

JOHN PAKEL,
Chicago Savings and Loan Ass'n. Prezidentas

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Liepia policininkus užpildyti anketas

Chicagos miesto taryba nutarė 43 balsais prieš 3 reikalauti, kad policininkai atsakytų į anketas, kurias jiems pasiuntė tarybos nusikaltimų komitetas.

Tokios anketos pasiųstos 199 Chicagos policijos pareigūnams, iš kurių reikalaujama nurodyti savo pajamas. Policijos tarnautojų sąjungų advokatai sako, jog jie prašysią teismą, kad tos anketos būtų palaikytos neteisėtomis.

Policijos vadas O'Connor tuojau įsakė, kad policininkai turi į anketas atsakyti ir jas grąžinti komitetui iki vasario 7 d., kitaip jiems gresia drausmės bausmė.

Krautuvininkas nušovė banditą

Du banditai atėjo į 62 m. amžiaus Mr. Culvert maisto krautuvę, 1642 N. Wells, ir pareikalavo pinigų. Kai Culvert ieškojo sidabrinių registery, vienas banditas smogė jam per galvą, pats pasiėmė iš ten popierinius ir išėjo. Pasilikusįjį plėšiką Culvert griebė, bet, atėjus vienam klientui, ir tas banditas išėjo pro duris.

Tada Culvert pasiėmė iš netolimais kabėjusio savo apsiausto revolverį ir, išbėgęs pro duris, paleido du šūvius į banditą. Banditas parkrito, bet paskui atsikėlęs nuėjo. Vėliau jis buvo rastas negyvas vienam gatvėtaky netoli krautuvės. Pasirodė, tai būta vieno paieškomo nusikaltėlio iš Cincinnati.

Culvert sakosi revolverį įsitaisęs praeitais metais, po to, kai jis buvęs apiplėštas.

Kambary žiurkės sukandžiojo mergaitę

Statybos inspekcija liepė uždaryti butą 2142 W. Division pogrindy, nes ten įnamio mergaitė buvo žiurkių sukandžiota. Taip pat įsakyta ir namo šeimininkei iš savo buto išsikraustyti, nes namas netinkąs žmonėms gyventi. Esą name ir kitų įvairių nusikaltimų statybos kodui.

Apgaulingas lošimas

Lošimo iš pinigų mašinos, kurių operavimas dabar čia tyrinėjamas federalinio prisiekusiųjų teismo, labiausiai "laimės bandyti" patraukia neturtinguosius pietinės ir vakarinės miesto dalies negrų kolonijų gyventojus. Mat, tereikia mokėti 5 centus, o, girdi, gali išlošti $100. Bet mašinos yra taip sutaisytos, kad tokių galimybių tėra viena iš 78,000. Anksčiau buvę tų mašinų operatoriai padorūs, tai teisingai atiduodavę išloštąją sumą. Dabar, norėdami dar daugiau pasipelnyti, ir išloštąją sumą nevienu atveju pasistengią nusukti.

Sakoma, kad tokios lošimo iš pinigų mašinos esančios apskritai priemiesčiuose Argo, Robbins ar Summit.

Chicagos gamtos istorijos muziejus

Chicagos gamtos istorijos muziejus, esąs ties Roosevelt Rd. ir Lake Shore Drive, praeitais metais yra siuntęs ekspedicijų į Aziją, Peru, Meksiką, Europą ir kitur ir parsivežęs iš ten svarbių mokslinių kolekcijų. Didžiausia kolekcija buvo parsigabenta iš New Mexico, kur buvo atkasti vad. Mogollon indėnų pastatai, siekią maždaug 1190 m. Taip pat pernai nemaža surinkta ir zoologijos bei geologijos duomenų ir parsigabenta eksponatų.

Praeitais metais muziejų aplankė 1,135,000 žmonių.

Įvairios žinios

— Kai kurios Chicagos ligoninės, vartojančios radioaktyvines medžiagas, susiduria su sunkumais, jei klientas miršta dar nenustojus veikti toms medžiagoms, kurios tada sudarytų pavojų laidojimo įstaigų personalui. Vienoje tokioje ligoninėje atitinkamas gydytojas padeda lavoną balzamuoti, kad to pavojaus būtų išvengta.

— "All America" plakatas buvo įteiktas Chicagai už šio miesto pastangas kovoti su lūšnynais. Pripažinimą įteikė National Municipal League.

— Laukiama, kad Claude Murphy, kuris dabar sėdi kalėjime, federaliniam prisiekusiųjų teismui čia paliudys apie lošimo rato raketierių kyšių davimą policininkams ir politikams Chicagoje.

— Roosevelt universitete, 430 S. Michigan, pavasario semestre, prasidedančiame vasario 7 d., prasidės eilė kursų studentams, suaugusiems ir vaikams, nesiekiantiems mokslo laipsnio.

— Chicago Heart Assn. nori šiais metais surinkti $680,500.

— Šiuo metu Chicagoje yra apie 173,000 namų, kurie šildomi dujomis.

— Respublikonų partijos senatorių vadas Knowland kalbėjo Chicagoje laikraščių skelbimų vedėjų suvažiavime ir pareiškė, jog JT generalinio sekretoriaus Hammarskjold misija raudonojoj Kinijoje nepasisekusi. Peikdamas kelionę, jis pažymėjo, jog po to galima esą laukti vėl nuolaidų bei pataikavimo komunistams.

— Per pirmąją šio mėnesio pusę Cook apskrityje auto nelaimėse žuvo 15 asmenų, jų tarpe 10 pačiame Chicagos mieste, kur buvo sužeista 1,201 asmuo.

— Vasario 22 d. per pirminius savivaldybės rinkimus balsuotojai gali balsuoti ir ne už savo partijos kandidatus, kaip nutarė teisėjas Fisher. Anksčiau galiojo nuostatas, kad tokiam partijos pakeitimui balsuotojas turėjo laukti 23 mėnesius.

Jaunikį pašventino šluotražiu

Vienoje lietuvių gyvenamoje vietovėje dažnai atsilankydavo pas savo kaimyno žmoną ir kartais vakarais ilgokai kalbėdavosi, vienas buvęs tituluotas ponas. Pikti ir geri žmonės kalba, kad šis ponas žmonelę palikęs Lietuvoje. Kaimyno žmonelė būdama grakšti, iškalbi ir, kaip žmonės sako, graži, pavergė jau išvariusį 46 metų antrą jaunystę gyvenusio pono širdį.

Per visus metus atsilankydamas, "jaunikis" atsargiai pasikalbėjimuose primindavo kaimyno žmonelei, kad jis ją esąs įsimylėjęs. Moteris visa tai palaikė juoku, ir į jo reiškiamą meilę jokio dėmesio nekreipė.

Paskutiniomis dienomis kaimynas porai dienų išvyksta į kitą miestą. Dabar mūsų "jaunikis" apsirengia naują drabužių eilute, gražiai išsipusto ir, pas kaimyno žmonelę atvykęs, po trumpos įžangos pareiškia: kad jis ją mylįs, be jos gyventi negalįs, ir paprašo mesti vyrą ir, su juo susidėjus, tuojaus išvykti į Bostoną ar kitą miestą ir ten galutinai apsivesti.

Moteris, išgirdusi tokį pasiūlymą, atidaro kambario duris ir paprašo tučtuojau apleisti jos kambarį. "Jaunikis" nebejuokais susijaudina, puola ant kelių ir jau maldaute maldauja neatmesti jo prašymą. Moteris, nebegalėdama juo atsikratyti, griebia iš kampo gana storąką šluotkotį, pradeda "jaunikį" šventinti.

Viso to pasėkos — "jaunikis" apleidžia kaimyno butą su gerokai sukruvinta galva ir sutinusiu veidu. Be to, neteko net kelių dantų, palikdamas juos kaimyno prieangyje.

Gal šis ponulis daugiau nebeturės noro pasisvetimoteriauti.

S. J.

Vieša padėka J. Liūdžiui

Gerb. J. Liūdžiau, priimkite nuo manęs nuoširdų ačiū už Jūsų įdomius straipsnius, kurie kartais telpa "Naujienose" ir kuriuos aš atidžiai skaitau. Man ypatingai didelį įspūdį padarė "Gilios senovės protėvių palikimai".

Šis darbas yra labai vertingas, nes jis iškelia tas senovės neigiamybes kaip pavydą, savimeilę, kerštą, pyktį, kurios nėra išnykusios ir dabar. Žinoma, ne visuose žmonėse jos yra vienodo laipsnio. Vienuose jos stipriau pasireiškia, kitose silpniau. Bet visa žmonija nuo jų labai kenčia.

Norint sušvelninti žmonių santykius, jas reikia studijuoti. Tik smerkimu tų ydų panaikyti negalima. Jas turėtų studijuoti ir į jas gilintis tiek tikintieji tiek netikintieji. Todėl, Gerbiamas Rašytojau, aš pageidaučiau, kad šis Jūsų straipsnis (aš jį laikau mokslo darbu) neliktų užmirštas, bet būtų išleistas atskiru leidiniu. Tokiu atveju jis niekada nepasentų. Aš būčiau pirmasis jo prenumeratorius. Dar kartą ačiū.

J. Adomaitis

Utenos Draugiškas Klubas

Utenos Draugiško Klubo metinis susirinkimas buvo sausio 11 d. Vengeliausko svetainėje, 4500 S. Talman Ave.

Praeito susirinkimo protokolas buvo vienu balsu priimtas. Knygų revizijos vardu J. B. Jusevičius pranešė, kad klubas gerai veikia. Turi 340 narių, užsimokėjusių mokesčius, turto yra arti $4,000. Praeitais metais mirė 12 klubo narių, kuriems visiems buvo nupirkti gėlių vainikai ir išmokėtos pomirtinės.

Apie metinį klubo parengimą, įvykusį sausio 8 d., Vengeliausko svetainėje, pranešė A. Burbienė. Pasirodė, jog parengimas gerai pavyko, pelno liko per $120. Raportas priimtas su pagyrimu rengimo komisijai.

Klubas buvo skyręs kalėdiniam sveikinimui "Naujienoms" $10 ir kariams invalidams $10 cigaretėms gruodžio mėnesį.

Senajam pirmininkui Sherman pasitraukus, užima pirmininkės vietą naujai išrinkta Adelė Burbienė, o vicepirmininko Florijonas Valentis; B. Žemgulienė užima fin. raštininskės vietą. Kiti valdybos nariai palieka savo vietose senieji. Tiktai naujai išrinktas klubo korespondentas J. B. Jusevičius. Naujoji klubo pirmininkė pareiškė darbuosiantis, kiek jėgos leis, klubo labui ir eisianti senojo pirmininko p. Sherman keliais; šiuo pareiškimu ji užsipelnė katučių iš susirinkusiųjų, kurių buvo pilna svetainė.

Pirmininkas pranešė, jog paimta svetainė kovo 4 dienai klubo baliui. Tam išrinkta ir komisija: J. B. Jusevičius, Mary Petkus ir Br. Žemgulienė. Taip pat nutarta paimti 5 biletus į Sophie Barcus parengimą, kuris bus sausio 30 d.

Kor. **J. B. Jusevičius**

M. ir A. KASPARAI

Magdelė ir Andrius Kasparai mūsų dienraštį skaito jau nuo pat pradžių; jį ir dabar prasitęsė.

Jų sūnus Jonas, 6843 S. Rockwell St. (tel. PR 6-2036), yra baigęs inžinieriaus mokslą. Pagal naujausią madą sutvarko elektros ir šilimos įrengimus.

M. Kasparienė, kurios mergautinė pavardė yra Ruškiūtė, yra kilusi iš Jurgelių k., nuo Pilviškių. Esava geros draugės iš Lietuvos. Ji norėtų susižinoti su savo kaimo buv. gyventojais, pažįstamais. Iš ten atvykę tremtiniai prašomi atsiliepti.

Kasparai malonūs žmonės, turi daug draugų. Pats tėvas turi gerą dirbtuvės darbą, o motina tvarkosi namie, yra gera šeimininkė.

M. Tver.

Brighton Parko Moterų Klubas

Brighton Parko Liet. Moterų Klubo metinis susirinkimas įvyko sausio 6 d. Vengeliausko svetainėj, 4500 S. Talman Ave. Gausiai atsilankiusios narės, kaip ir visuomet, draugiškai svarstė klubo reikalus.

Naujos narės

Priimtos į klubą 23 naujos narės: Theresa Warnis, Josephine Kazakauskas, Anna Kasmar, Jennie Kaminski, Julia Uksa, Gabriela Corbett, Marcella Williams, Kathryn Klucvynski, Antoinette Sebeliauskas, Anna Zukauskas, Martha Balsaitis, Teofele Tenteris, Anna Kondrotas, Barbara Shestokas, Anna Klusas, Agnes Stonis, Anna Jinkevičius, Anna Stolis, Anele Skrbutis, Barbara Mikalauskas, Josephine Grigaliūnas, Agnes Grincevice ir Betty Aushra.

Iš klubo statistikos

Knygų revizijos komisijos vardu pranešė Estelle McNamee. Per 1954 m. klubas turėjo pajamų $1,484.52, o išlaidų buvo $388.25. Per 1954 metus klubas paaugo $1,096.27. Per praeitus metus naujų narių įstojo į klubą 95, o buvo išbraukta 12. Šiuo laiku klubas turi 267 pilnai užsimokėjusias nares. Klubo bendras turtas $3,241.06. Klubas pernai paaukojo $195.00. Brighton parko naujos mokyklos fondui, ALT, Raudonajam kryžiui, paralyžiaus fondui, Oak Forest ir Hines ligoninės veteranams.

Padėka

Už taip gražų pasisekimą 1954 metais Brighton Parko Liet. Moterų Klubas reiškia širdingą padėką: "Naujienoms" už spausdinimą korespondencijų, Sophie Barcus, Margučiui (p. L. Vanagaitienei), P. Šaltimierui ir Jos. Budrikui, Inc., už skelbimą radijo valandose. Taip pat rengimo komisijoms, visoms narėms, nuoširdžiai, rūpestingai dirbusioms, už dovanas laimėjimui ir visiems mieliesiems svečiams už atsilankymą ir gausų parėmimą per 1954 metus.

Parengimai

Rengimo komisija (Adele Sankus, Julia Sacauskas ir Bernice Žemgulis) pranešė, kad Moterų Klubo 20 metų gyvavimo sukakties proga šokių vakaras su programa, įvykęs sausio 1 d., pavyko gerai ir liko gražaus pelno, $191.-01. Širdingai dėkojame klubo narėms, "Šurum Burum" sesutėms, Robert Vyster ir Jerome Zukauskas už gražų programos atlikimą minėtame vakare.

Išrinkta komisija, susidedant iš darbščių narių Connie Budrick, Julia Sačauskas ir Adele Sankus, rengti šokių vakarui šeštadienį, vasario 19 d., ir kortų lošimo pobūviui sekmadienį, kovo 27 d., Vengeliausko svetainėj, 4500 So. Talman Ave.

Taip pat išrinkta komisija (Jennie Chinston, Connie Budrick, Della Ketvirtis, Adele Sankus, Julia Sačauskas, Suzanne Gestar ir Helen Dapser), rengti pobūviui Oak Forest prieglaudos lietuvių ligoniams ir seneliams sekmadienį, vasario 6 d. Programą atliks klubo narės, "šurum Burum" sesutės ir B. Pavio orkestras. Pradžia 12:30 val. dieną, vieta 159 gatvė ir Cicero Ave., Oak Forest, Ill.

Susirinkimas nutarė paremti Sophie Barcus vakarą sausio 30 d., nupirkdamos iš kasos 5 biletus už $10.00. Paukota paralyžiaus fondui $10.00.

Ligoniai

Pranešta, kad serga Marie Keller, Pearl Kulisiene, Emma Jashmont ir Antanina Stanevičienė. Klubo narės aplankė ligones ir įteikė — klubo dovaną. Taip pat pranešė, kad Mary Klimas pasveikusi. Klubietės nuoširdžiai linki greičiausiai joms sustiprėti ir visuomet būti sveikoms.

Pobūvis

Po susirinkimo gimtadienio proga buvo pasveikintos: Helen Vengeliauskas, Sophie Sedowskas ir Josephine Tvarkūnas. Narės sudainavo "Ilgiausių metų", o celebrantės vaišino klubo narės skaniais užkandžiais ir gėrimais. Po to įvyko "Grab Bag" pobūvis. Viskas praėjo malonioje ir linksmoje nuotaikoje.

Ateinantis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, vasario 3 d., Vengeliausko svetainėj, 4500 So Talman Ave., 7:30 val. vakare.

Pirm. **Adela Burba**

ATITAISYMAS

Skelbiant Balfo Chicagos Aps. surengto jubiliejinio koncerto metu surinktų aukų aukotojų pavardes, įsibrovė nemaloni korektūros klaida, kurią čia atitaisome. Buvo paskelbta: 5 dol. aukojo p. Stasys Kavaliūnas, o turi būti: p. Stasys Karaliūnas. Už padarytą klaidą atsiprašom.

Balfo Chicagos Aps. Valdyba

Tėvams ir vaikams

yra malonu kai gražiame vežimėlyje vežamas vaikas (Europiejiškame). Apie tuos vežimėlius gausite visas informacijas ir katalogus pas J. Karvelį, 3322 So. Halsted Street, Chicago, Ill. Tel.: YArds 7-0677. (Sk.)

* Prie žalios šviesos įstatymas leidžia jums eiti per gatvę, bet susisiekimo nelaimių statistika rodo, kad įstatymas ne visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, saugokitės sukančių mašinų... Saugumas reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampų.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3% on Savings

2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083

B. R. PIETKIEWICZ PRES.

50 metų sukaktis

PLANINGAS TAUPYMAS UŽDIRBA

Gerus Dividendus

TEGUL 1955 METAI BŪNA VAISINGI • PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000

Mutual Federal Savings and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government

2202 West Cermak Road Chicago 8, Ill

Phone VIrginia 7-7747

Lai Nauji Metai būna pilni malonaus gyvenimo su naujom ir patogiom namų reikmenim iš Progress Lietuvių Bendrovės Krautuvės!!

Šį mėnesį čia eina inventory ėmimo stako sumažinimo didis išpardavimas. Kainos numažintos nuo 25% iki 50% ant geriausių baldų setų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, radijų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namams reikmenų.

Lengvi išmokėjimai pritaikomi visiems. Lankykitės visi čia į

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co

4181-83 Archer Ave.

Tel.: LAfayette 3-3171

Brighton Parko Kolonijoje

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

Reikalingas bučerys. Geras atlyginimas.

NEW LIFE DELICATESSEN

3331 So. Halsted St.

PAIEŠKAU bartenderio darbo. Esu blaivininkas, suaugęs vyras. Apylinkė nesvarbu. DIckens 2-6972.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

VIREJA reikalina. Patyrusi. Dienomis.

NEW VICTORY LUNCH
3456 So. Halsted St.

REIKALINGOS moterys (patyrusios) rūšiuoti maišytus ir vilnonius skudurus. Continental Paper Grading Co., 1623 So. Lumber St.

REIKALINGA moteris, kuri padėtų namuose. Nėra skalbimo bei prosymo. Šeštadieniai laisvi. Nuo 10-3 val. 6437 S. Francisco Ave. RE 7-5125

RENTING IN GENERAL
Nuomos

RENDUOJAMI du flatai, vienas 4-ių kambarių antrame aukšte, o antrasis pirmame aukšte. Tinka bizniui, gera vieta. 4513 So. Wood Street.

IŠNUOMOJAMAS 4 kambarių butas. Vonia, karštas vanduo. 901 W. 35th St.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

MAISTO ir delikatesų krautuvė. Be konkurencijos. Arti 47th ir Damen Ave. Pastovus bizni. Pilnas inventorius. 3 kambarių butas. Renda $70. Prašo $3,800. LAfayette 3-7675.

MAISTO IŠVEŽIOJIMO BIZNIS Ideali proga 2 jauniem vyram, kurie pageidautų eiti į tokį bizni. Įskaitomi 2 šaldytuviniai trokai, tinkami vartoti įvairiems maisto reikmenims, kai kurie importuoti. Aptarnauja daugiausia lietuvius groserius. Savaitinės pajamos $4,000. Galima pasidaryti daug pinigų. Šaukite PRospect 8-2151.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:

JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI!
Prieš drausdami kitur, pasiteiraukite pas mane. Pirmaeilės kompanijos —aukščiausi komisai. Savi pas savus!

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė -- Pardavimui

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:

VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
Turime didelį pasirinkimą namų ir biznių įvairiose miesto dalyse.

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
PRospect 8-3579 (vak.)

DĖL susidėjusių aplinkybių labai skubiai parduodamas 2 aukštų medinis namas lietuvių rajone, Roselande. Apačioje valykla ir buv. kepykla. Viršuje 6 kambarių butas. 4 garažai. Reikalingas remontas, bet kaina neįtikėtina — $6,300.

Pelninga self-service maisto produktų krautuvė su visais įrengimais ir prekėmis, šiaurinėje Chicagoje. Parduodama už $6,500.

2 butų po 6 kambarius mūrinis namas, Brighton Parke. Kaina $21,000.

2 aukštų biznio namas su gražiu 6 kambarių butu. Automatiškas šildymas karštu vandeniu — gazu. 59-ta prie California Ave. Kaina $22,000.

P. LEONAS
REAL ESTATE
2444 W. 63rd St. Antras aukštas
PRospect 8-0097

LIUKSUSINIS mūro 2½ aukšto rezidencinis kampinis namas. Didelis sklypas su pavėsiu ir vandentrėškiu. Mūro 2 automobilių garažas. Alyvos šildymas. Kaina neaukšta palyginus su namo liuksusine statyba ir atsižvelgiant į gražią vietovę. Galima turėti sau butą ir gerų pajamų.

Reikalingi ūkiai arti Chicagos prie vandens. Prašome prisiųsti smulkų aprašymą, o jei galima ir trobesių fotografijas. Turiu pirkėjų, norinčių įsigyti ūkius.

Prie 89-tos gatvės, tarp Mayfield Austin, 4 sklypai 120x125 pėdų už $1,200. Puiki vieta užmiesčio statybai.

P. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE IR INSURANCE BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DAnube 6-2793
Namų YArds 7-6818

DIDELIS namų, biznių, apartmentų, sklypų pasirinkimas. Sudarome morgičius, paskolas, nuosavybių dokumentus. Nemokamai teikiame informacijas ir patarimus. Teirautis pas:

Z. UMBRAŽŪNAS
F. H. Halvorsen Co.
3145 W. 63rd St. HEmlock 4-4300
POrtsmouth 7-2009

SAUSIO BARGENAS
10 butų mūrinis namas, 2-5 ir 8-4 butai. Garu apšildomas (Steam heat), stokeris. Tiktai $45,000. Arti 67th ir Morgan Street.
MILAN - MILAN, 7410 Cottage Grove
Tel.: ST 3-1423—ST 3-1424

MARQUETTE Parke dailus deluxe 2½ metu senumo mūrinis namas. 2-jų aukštų—3 apartmentai. Parodomas tik susitarus. Teiraukitės 2612 W. 69th St. arba šaukite PRospect 6-4600

MARQUETTE Parke! Gražus mūro pastatas, geroje vietoje, 2 dideli butai, 2 mašinų garažas, centralinis šildymas. Tuojau galima užimti. Pasiderėjus gal eis už $22,950. Įmokėti gal užteks tik $5,000. Šaukite Z. UMBRAŽŪNAS, HEmlock 4-4300 ar POrtsmouth 7-2009. F. H. Halvorsen Co.

3 KAMBARIŲ MŪRINIS KATEDŽIUS arti 52nd ir 22nd St. Tiktai $7,900. $2,500 įmokėti. TOwnhall 3-2460.

MARQUETTE PARKE
mūrinis namas 3 butų ir įrengta krautuvė, yra lietuvių apgyventam rajone. Ideali vieta maisto krautuvei, jauniem ambicingiem ir apdairiem lietuviams Nėra tokios krautuvės arti. Ši vieta gali būti tikrai pelninga (money maker). Šaukite PRospect 8-2151.

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street Chicago 16, Ill.
A. GINTNERIS, pirmininkas
V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas.
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

PERSONAL
Asmenų ieško

PAIEŠKOMA Rozalia Palčauskaitė, pagal vyrą Pulkovnikienė, paeinanti iš Akmenės miesto, gyvenusi Kaune, dabar atvykusi į Ameriką. Prašau maloniai atsiliepti šiuo adresu: T. Norkus, Box 4618, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

— Ar jau aukojai šio vajaus metu tremtiniams gelbėti?